

QUESTIONS FOR ANSWERS ON THE DAY

(But not taken up)

Increased water supply to Danaikanakeri tank, Hospet Taluk

Q.—852. Sri IJARI SIRASAPPA (Harpanahalli).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether they have received representations about the increased water supply to Danaikanakeri tank in Hospet Taluk ;

(b) if so, the action taken on that representation ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(a) Yes.

(b) The matter is under investigation.

Amount spent on Samskriti Prachara.

Q.—907. Sri T. G. THIMME GOWDA (Tiptur).—

Will the Government be pleased to state :—

the amount of expenditure incurred for “Samskriti Prachara” during the year 1953 ?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—

Rs. 29,847-15-0.

Intermediate College at Krishnarajanagar.

Q.—993. Sri S. H. THAMMIAH alias HANUMANTHE GOWDARA THAMMIAH (Krishnarajanagar).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether they have given any assurance to open an Intermediate College at Krishnarajanagar ;

(b) when they would fulfil it ?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—

(a) The University has not given any assurance in the matter.

(b) *Vide* answer above.

Redistribution of Districts.

Q.—1002. Sri K. PANCHAKSHA RAO (Arsikere).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether the question of redistribution of districts in the State is under their consideration ;

(b) if so, when will it be given effect to ;

(c) whether the taluks will be redistributed in the same manner ;

(d) while re-distributing, whether the opinion of the leading public in the locality would be obtained ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(a) Not at present.

(b) to (d) Do not arise in view of answer to (a).

BUDGET FOR 1954-55—DEMANDS FOR GRANTS

(Procedure with respect to Debate.)

Mr. SPEAKER.—Now demands for Grants.

Sri J. MOHAMED IMAM (Jagalur).—Sir, yesterday I had sent a representation to the Secretary as to the procedure to be adopted while moving cut motions. Hitherto we have hardly done any work and many demands had to be skipped over. I have been telling from the beginning that by convention it is to be recognised that the Opposition alone has the right to send cut motions and oppose the demands. But we find a number of cut motions are being tabled by the members of the Treasury Bench. The object of the cut motions is to criticise Government and in some cases to censure them and I cannot understand the members of the Treasury Bench tabling cut motions. Though they

(Sri J. MOHAMED IMAM.)

have a right to do so, by convention and tradition they are not allowed to do so. This point was brought to your notice last year alone when the Hon'ble Leader of the House and the Opposition came to an agreement and, if I remember correctly, the Treasury Bench abstained from moving their cut motions, and this privilege rightly was given to the members of the Opposition. But yesterday that last year's tradition was broken up and cut motions were taken up haphazard and I can say that members of the Treasury Bench, specially Sri Madiah who is an adept in sending cut motions and who is always first in the list did not follow that convention. So I appeal to you to appreciate the need of conceding this privilege to the Opposition.

(Sri M. Madiah interrupted).

Mr. SPEAKER.—I am extremely sorry that the Hon'ble Member should interrupt. While an Hon'ble Member is making serious suggestions on behalf of his party about taking up cut motions in which they are more interested than other members, it is my high duty to hear them fully and come to conclusions. You will have every opportunity to express your views.

Sri M. MADIHA.—I want to make a personal explanation. My name was associated in the statement made by Leader of the Opposition. I think I have got a privilege to clarify it.

Mr. SPEAKER.—All right. You will be given an opportunity to express your views.

Sri J. MOHAMED IMAM.—I must bring to the notice of the Chair the practice prevailing in England. In English democracy it is the right of the Opposition to select the demands that they want to discuss and seek the permission of the Chair to allow them to speak on those particular demands. Accordingly, yesterday I submitted to the Chair a list of demands we should like to criticise and also I indicated the dates on which those demands have to be taken up. It is true that it must be done by agreement or by convention. I appeal to

the Chair and also to the Leader of the House to establish a certain convention in this respect and see that this valuable privilege given to this House is well made use of and not spent in ventilating our local grievances or personal ones or some such thing.

Mr. SPEAKER.—You mean agreement by parties?

Sri J. MOHAMED IMAM.—By convention. There is nothing in the rule to prevent a Member from tabling cut motions. But let them establish such conventions as are existing in the other Parliaments. By convention we must establish a precedent not only for our own House but also for the other House.

(Sri A. Bheemappa Naik rose.)

Mr. SPEAKER.—Sri Madiah will have the first chance.

Sri M. MADIHA.—With regard to my name being associated in the statement by Sri Imam, the Leader of the Opposition, I wish to say that I humourously said that.....

Mr. SPEAKER.—I see.

Sri M. MADIHA.—I hope that my privileges will be safe in the hands of the Chair.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK (Molakalmuru).—When the Constituent Assembly was meeting, or later, after it was converted into Legislative Assembly and even after this House came into existence, no convention of such sort as stated by the Leader of the Opposition has ever been built up. If he refers to conventions adopted elsewhere that is a different thing. We have been all along sending notices of cut motions. But it is possible for us to come to an agreement in this respect. Yesterday Sri Imam was telling me that all unimportant demands may once for all be guillotined and only important subjects taken up and cut motions on those demands discussed. This appears to me a very useful method. We would certainly not disagree with him when he says that convention has to be built up. But to prevent members on this side sending cut motions is to prevent them from bringing to the notice of this House or the Government certain local grievances in respect of what they

have got to say about the administrative machinery and administration itself. Therefore, while we are agreeable to come to some terms with the Opposition, if the Leader of the Opposition takes the responsibility on behalf of that side we are sure that our leader will discuss with him and come to an agreement. We have no objection at all to see that cut motions are moved on some definite basis. But we will not agree to the suggestion that we should not send cut motions. The convention that he has quoted is of some other legislature and not of this.

Sri M. LINGANNA (Nanjangud).—It is probable that the right of an individual member of this House as is confined by the Rules of Procedure will be taken away probably if he is not allowed to move cut motion. But probably my friend Sri A. Bheemappa Naik will agree with me when I say the following. No doubt cut motions have been moved and most of them pertain to local grievances; some of them do raise some important discussion on the policy pertaining to a particular head like Revenue or Industry or some other head. Let us suppose for the moment that there are no cut motions. Then would not a member who has moved a cut motion derive the same benefit? If main demands are moved but not cut motions, then every member of the House will get an opportunity to offer his remarks on the main demands. Suppose, I will have a cut motion in relation to a local problem. But if I do not move my cut motion, that does not mean that I am losing the right to express the content of the same cut motion while I speak on the demand. While speaking on the demand itself even local grievances may be referred to, even the particular subject that a particular member is fond of can be referred to and his right to so refer is not taken away. So if we were to resort to the practice of moving cut motions it does mean that we reduce ourselves to the old tradition of the Representative Assembly, namely, making prayers and representations. I believe my friend Sri Bheemappa Naik will agree with me on this point. He is very accommodative and I

believe he is as much enthusiastic as anybody else in this House to bring into practice a new mode of discussing demands and elevate our parliamentary procedure to the level of the British Parliament. It does not mean the practice obtaining in England should not be brought into effect. We have adopted for that matter several principles prevailing in the Parliament of England. Thereby we are not curtailing the right of any member. What would be the benefit conferred on the member? If we adopt this method we will have more time on each demand. Every member will get an opportunity either to support the demand or bring local grievances to notice of the Government or he can raise a discussion on the demand and in the time allowed to him he may bring to the notice of the Government the lacunæ in the several heads concerned. When we separately discuss each accounting head, he can refer to several matters. When we take the demand as such, we can look into several matters again. In the general discussion we cannot discuss much on every demand. But here demands are discussed with particular intention and intensity. We can bring to the notice of the Government several irregularities in accounting and lapses in several demands. Therefore there is nothing wrong in departing from the original practice adopted and entering a new era. I believe Sri A Bheemappa Naik will agree with this arrangement.

Sri M. MADIAH.—Yesterday the Chair was pleased to give a ruling that the old practice should be continued.

Mr. SPEAKER.—That was no ruling. I simply said that because there was no agreement forthcoming on cut motions. I would stick to the rules.

Sri M. MADIAH.—Sir, under Rule 124 of the Rules of Procedure, Members are given privileges to move cut motions to reduce any grant or to omit any grant or any item in a grant. These are the privileges under the rules given to Members. If the practice is not.....

Mr. SPEAKER.—You can read Rule 144 along with that rule and you need not read it aloud. You can read for yourself.

Sri M. MADIHA.—Therefore Sir, those who have sent up cut motions may be kindly permitted to move their cut motions and ventilate their grievances.

Sri K. HANUMANTHAIYA (Leader of the House).—Sir, this question is repeatedly being raised. It is a question of convention. If the Leader of the Opposition discusses the matter with us, I think, there will be some settlement. He has been talking about conventions. He says this is the convention in the House of Commons. For example, there is no convention of walking-out in the House of Commons.

Sri J. MOHAMED IMAM.—You seem to be very much concerned over the walk-outs.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Regarding conventions, as you said, Sir, and as also Sri Bheemappa Naik, agreement can be reached by mutual discussion. In the absence of an agreement, rules will have to be enforced.

Mr. SPEAKER.—So the Leader of the House and the Leader of the Opposition Party will be pleased to have me also along with them some time before six or so this evening, so that I will be in a position to make a statement tomorrow and it will not be a ruling. I will make that statement tomorrow.

Sri K. HANUMANTHAIYA (Chief Minister).—There is another matter, Sir. The Finance Bill relating to Sales Tax (Amendment) Bill has to be taken up. As you are aware, the Leader of the Opposition, I and a few others met in your chambers and we came to a settlement that on 22nd evening it may be taken up. I have subsequently sounded the opinion of several other members. They are also agreeable to it. Therefore I request that, in pursuance of the agreement we reached in your presence, the evening of the 22nd March 1954 may be fixed for taking up the Sales Tax (Amendment) Bill for consideration.

Sri H. K. VEERANNA GOWDH (Maddur).—I have already submitted that it will not be convenient for some of us for the reasons I have already explained. My idea is that there is no hurry for this Bill to be taken up immediately. It can be taken up later.

If, in spite of the representation, the House decides to go on with the Bill, I have nothing to say in the matter.

Mr. SPEAKER.—The agreement that has been reached is that we may take up this Bill on 22nd March at 5-30 P.M. Elections will be over by 5 P.M. This has been agreed to by both the Leader of the House and the Leader of the Opposition.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—May I suggest for the convenience of members a time limit for the debate? I do not want to suggest any curtailment of the debate on the matter. You may, in your generosity, fix any time. Let there be some definite time limit instead of going on till midnight. Any time you may fix, we will be agreeable. If a time limit is fixed, members will be in a position to go back to their respective places.

Sri J. MOHAMED IMAM.—It is very difficult to forecast how much time we need. If we do not finish it that evening, we will postpone it to the next evening.

Mr. SPEAKER.—We will meet at 5-30 P.M. on the 22nd and we will watch the progress and then decide.

Now Demand for Grants, Demand No. 6.

May I fix up a time limit as I did yesterday? Now it is 1-20. We will go on with this Demand till 2. From 2 to 2-45 we will take Demand No. 7. From 2-45 to 4, we will have Demand No. 8 Irrigation. From 4 to 4-45 we will have Demand No. 9 Irrigation. The last two demands will adjust themselves. Now we will take up Demand No. 6.

DEMAND No. 6—CHARGES ON ACCOUNT OF MOTOR VEHICLES ACTS.

12. CHARGES ON ACCOUNT OF MOTOR VEHICLES ACTS.

Mr. SPEAKER.—Motion moved:

“That a sum not exceeding Rs. 2,75,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of ‘Charges on account of Motor Vehicles Acts.’”

Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries).—I would like to make a statement, Sir.

Mr. Speaker Sir, while this demand is under discussion, it is my duty to bring to the notice of this Hon'ble House a short review of the working of this Department during the current year and what Government proposes to do in the coming year, that is the Budget year 1954-55. As the time is very short, I should necessarily like to be brief in what I have got to submit with regard to this demand.

Sir, as on 31-3-1953 the number of motor vehicles the Department had is :

Buses under operation	121
Under repairs	25
Buses on lines	108

New buses the bodies of which are under construction which are delivered and which are about to be delivered by the end of this month number 50. The assets of the Department have reached the figure Rs. 38,91,090 as on 31-3-1953.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR (T. Narasipur).—On a point of order, Sir. The demand under discussion is Charges under the Vehicles Act. The Hon'ble Minister is giving a statement about the Road Transport Department.

Mr. SPEAKER.—It includes that also.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—The Department has been paying all these cesses under the Act. In the year under review, the mileage cess paid is Rs. 1,82,000; service tax Rs. 1,76,400; vehicle tax Rs. 2,600; fitness certificate Rs. 3,500; road tax Rs. 1,400; stand fees Rs. 20,000; Therefore it will be readily seen by the Hon'ble Members that the Department has been paying all the taxes that private owners and operators are paying. Over and above this, from the year 1952-53, the Department has been paying four per cent interest on the capital invested.

1-30 P.M.

To-day the number of persons employed is in the order of 780. Certain new routes are proposed to be operated

in the coming year. I have already announced the view of the Government that before fresh routes are taken up, steps will be taken to see that wherever there is pressure or wherever there is heavy traffic, some more new buses are put on these routes. The fresh routes proposed to be taken up are Bangalore-Bellary, Chitaldrug-Bellary, Tumkur-Pavagada, Bangalore-Tirupathi, Bangalore-Madanapalli, Mysore-Ooty. Steps have been taken to enter into correspondence with the concerned Governments to accord permission for the new routes proposed to be taken.

Sir, regarding the financial aspect, I would like to submit, that the accounts are subject to commercial audit as has been suggested by the Accountant-General and I am very happy to say that the figures in the current year right up to December 1953 are very encouraging. It will be seen that making allowances for all the taxes that we have to pay, the net surplus of Rs. 4,03,378 is expected by way of net openings to the Department during the current year. It is really very encouraging, in my humble opinion.

Sri B. HUTCHE GOWDA (Turuvekere).—On a point of order, Sir. This comes under Demand No. 39—Road Transport.

Mr. SPEAKER.—Please see page 194; Mysore State Transport Authority—Charges on account of Motor Vehicles Acts. Under that head you find this.

Sri B. HUTCHE GOWDA.—That is Rs. 2,75,000; it comes under charges of collection.

Sri M. V. RAMA RAO (Tumkur).—On a point of order, Sir.

Sri B. HUTCHE GOWDA.—I have raised a point of order, Sir.

Mr. SPEAKER.—Yes; but perhaps he is saying the same thing.

Sri M. V. RAMA RAO.—I have no objection to the Hon'ble Member Sri Hutche Gowda stating his point of order. I do not wish to obstruct him. The Demand, as I understand it, is Demand No. 6 and this relates to 'Charges on account of Motor Vehicles Acts.' We find on page 194 of the Budget book, it is pay of Officers, pay of Establishment—Mysore State

(SRI M. V. RAMA RAO.)

Transport Authority—pay of Permanent Establishment, Toll-gate Establishment charges,—Temporary Establishment, Motor Licence Fee Collection charges and such other expenditure as mentioned by way of explanation of the content of the total demand. The Hon'ble the Home Minister has been making a statement before the House which relates to the manner in which the Road Transport Department is being worked, the interest it is paying on the investment, the commercial audit that has been instituted into the working of the department and various other matters which, however important and interesting they may be, would probably not be relevant to the demand. It will be seen, Sir, that Road Transport Schemes are dealt with separately under Demand No. 39. It is, therefore, Sir, very difficult for us to understand how the particular statement could be relevant to the demand under consideration.

Mr. SPEAKER.—Demand No. 39, is it?

Sri M. V. RAMA RAO.—Demand No. 39 deals with Road Transport Schemes.

Sri M. LINGANNA (Nanjangud).—The point of order has to be substantiated. Demand No. 39 is on the Road Transport wherein the Hon'ble Minister in charge of the portfolio can make a statement in regard to the Indian Motors Vehicle Act and State Motors Vehicles taxes. His statement pertaining to that particular portion of the Road Transport, I think, may not be relevant.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—May I make one submission? It becomes partly relevant this way, that the Government Road Transport Department also pays taxes. That comes under Demand No. 6; it cannot be wholly said to be irrelevant.

Sri M. V. RAMA RAO.—The statement went on to state the number of vehicles purchased, the number of vehicles that are under repair, the number of vehicles that are on the roads and the number of vehicles that the Hon'ble the Home Minister intends

to put on routes that are to be monopolised. The total demand does not exceed Rs. 2,75,000 and the Hon'ble Minister may not be able to buy even four vehicles. So far as I am concerned, I should be very anxious to listen to his statement when we reach Demand No. 39.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—If that is the ruling of the Chair, I will take it up when we come to that demand. I have got other figures which I wish to place before the House. I would like to know the ruling of the Chair.

Mr. SPEAKER.—Please finish your statement about other points. By that time I will just go through it and give my ruling.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Sir, with regard to the total number of vehicles in the State to-day, we have got, excluding Government Departmental vehicles, 10,863. With regard to the earnings, Sir, in the year 1952 this Department earned a net revenue of Rs. 35,47,167 whereas in the official year, that is, 1953-54, the earning came up to Rs. 71,38,212. The Department has been working very satisfactorily.

With regard to the working of the S. T. A. and R. T. A., Government are fully satisfied that these bodies have been rendering very good service in order to solve the transport problem in the State. Sir, I do not want to take much time and therefore, I leave the rest of the time to the Hon'ble Members.

Mr. SPEAKER.—I now find on page 1943 the Mysore State Transport Authority is dealt with and on page 184 the Road Transport Schemes. Those are two different items: this may be taken up under Demand No. 39.

Sri M. V. RAMA RAO.—Sir, the statement you permitted the Hon'ble the Home Minister to make just now, may kindly be got printed and circulated because it contains very valuable information which may be made use of when we take up Demand No. 39.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—If we leave it at that, it is not complete!

Mr. SPEAKER.—You obstructed the full statement being made. (*Laughter*)

Sri M. V. RAMA RAO.—I did not obstruct, Sir, but I only suggested that it may be made available only on the proper occasion.

Mr. SPEAKER.—Anyhow, you will find it in the proceeding that will be printed.

Brake Inspection.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR (T. Narsipur).—I beg to move:

“That the demand under the head “12 Charges on account of Motor Vehicles Acts” for Rs. 2,75,000 be reduced by Rs. 100 in order to raise a discussion on the working of Brake Inspection.”

Sir, buses and lorries are brought every year for brake inspection at each District Headquarters. In the Budget I find a provision for the salary of the Brake Inspectors and I believe I am right if I say that there are seven in the State, one for each District and sometimes two for every District.

Sir, in each District I believe there may be about 200 buses and some hundreds of lorries. The brake inspections do not seem to be conducted properly. We are hearing a number of accidents. I do not know whether the officers in charge will be in a position to really test whether these vehicles brought for examination are fit at all. In the brake inspections we are told that several things need looking into. One is the general condition and the condition of the brakes in particular. We have seen on the roads a number of vehicles which are supposed to be in good condition but which have no brakes. I do not know how these vehicles are certified as having good brakes. The Brake Inspector has a very heavy responsibility. His certificate automatically means the safety of the lives of several passengers in the buses. There are very many rickety buses on the roads today and I am wondering how these inspections are carried out. These Inspectors are not technical men. Buses and lorries have to be really checked well. My idea in

sending this cut motion is to see whether these inspections are properly done. Many people say,—I do not say, I have no evidence to say,—that in these inspections it is the mamool that plays the part. I have no evidence to prove that. I am only reflecting or communicating what others say. It is up to the Government to verify whether it is so or not. The inspecting officers are not well qualified. Neither mechanical Engineering graduates nor experienced officers are posted to these very important posts. I urge on the Government to see whether any improvement is necessary. I believe it is necessary. I wish that these inspections are real instead of being simply formal. That is all.

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved:

“That the demand be reduced by Rs. 100.”

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ (ಹುಣಸೂರು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಐಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಿದುದರ ಜೊತೆಗೆ ಸೇರಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಒಡಾಟ ಮಾಡುವುದು ಜಾಸ್ತಿ. ಏಕೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಊರು ಕಡೆಯಿಂದ ಮೈಸೂರಿಗೆ ರೈಲು ಇಲ್ಲ, ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ಅನೇಕ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿತರೆ ಮೈಸೂರು ತಲುಪುತ್ತೇವೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ಗಾಬರಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನ್ನದೇ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಾಂತ. ಒಂದು ಬಾರಿ ಮೈಸೂರು ಕಡೆಗೆ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಮಗುಚಿಕೊಂಡು ದೈವವಶಾತ್ ಬದುಕಿ ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ದಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಹೆಡ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ ಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥ ದಿನ ಇಷ್ಟು ಬಸ್ ಗಳನ್ನು ಇನ್ ಸ್ಪೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಂಬಿಂಥಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಒಂದು ನೋಟೀಸ್ ಹೊರಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಸರ್ವೆ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಹಬ್ಬದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಶೃಂಗಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೊಸ ಬಟ್ಟೆ ತಾಕಿಕೊಂಡು ಮನೆಗಳನ್ನು ಸಾರಿಸಿ ಚೊಕ್ಕಟವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಈ ಬಸ್ ಮಾಲೀಕರುಗಳು ಆ ದಿನ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಬಸ್ ಗಳನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿ, ಅವುಗಳು ಹೊಸ ರೂಪ ತಾಳುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿಯಾದರೂ ಬ್ರೇಕ್ ಸರಿಯಾಗಿರುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಕನ್ನಡಿಯೊಂದನ್ನು ಏರಿಸಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಣಲು ಎಷ್ಟು ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ ನನ್ನ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವರಿಗೆ ಬಸ್ ಗಳ defects ಕಂಡುಕೊಡುತ್ತಕ್ಕಿ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಒಂದು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಈ ಬಸ್ ಗಳೆಲ್ಲಾ ಸಾಲಾಗಿ ನಿಂತಿರುತ್ತವೆ. ಇನ್ ಸ್ಪೆಕ್ಷನ್ ನಡೆಸುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಸ್ ಒಂದರಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಅದನ್ನು ಒಂದು round ಹೊರಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬಸ್ಸುಗಳ ಡೈವರು

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.)

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯಿಂದ ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ಎರಡು-ಮೂರು ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು round ಹೊಡೆದು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅನಂತರ ಇನ್‌ಸೆಕ್ಷನ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು 'All right, your bus is all right' ಎಂಬುದಾಗಿ ಸರ್ತಿಷ್ಠೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. Certain things will have to be simply taken for granted. We cannot substantiate that.

ಈ ಬ್ರೇಕ್ ಇನ್‌ಸೆಕ್ಷನ್‌ಗಳುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಳ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ನನಗೆ ಒಟ್ಟು ಮಾಡಲು ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಸಂಬಳವಿಲ್ಲದೆ ಅವರು ಈ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಮೇಲಿನ ಉತ್ತಮ ರೀತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ತಾವು ಪೀಗಾಗುತ್ತೀರಿ, ಇದು ಉತ್ತಮವೇ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಈ ಬಸ್‌ಗಳ ಬ್ರೇಕ್ ಸ್ಥಿತಿ ಹದಗೆಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂಬುದನ್ನು ತಾವೇ ಯೋಚಿಸಬೇಕು. ಸರಿಯಾದ ಸ್ಥಿತಿ ಮುಟ್ಟಿದ್ದು ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು condemn ಮಾಡಬೇಕು, ಅವುಗಳ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ರದ್ದುಗೊಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಪರಿಪಾಲಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಅನುಭವದ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಒಂದು ಬಾರಿ ಮೈಸೂರು ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಮೋಟಾರು ಸೈಕಲ್ ಮೇಲೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆ. ಎದುರಿಗೆ ಒಂದು ಬಸ್ಸು ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ನಾನು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಕಡೆ ದಿಣ್ಣೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿತ್ತು. ಬಸ್ ಡ್ರೈವರ್ ನಿಧಾನವಾಗಿ ದಿಣ್ಣೆ ಇಳಿದು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಇಳಿದು ಬರುವಾಗ ಅದರ ಬ್ರೇಕ್ ಸರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದೇ ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೆ. ಹಾಗೆ ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹುಲ್ಲುಗಾಡಿಯೊಂದು ದಿಣ್ಣೆಯ ಕಡೆಯಿಂದ ಇಳಿದು ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಬಸ್ ನನ್ನ ಕಡೆಗೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಹತ್ತಿರ ಬಂದಾಗ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾನೆ ಎಂದುಕೊಂಡು ನಾನು ಮುಂದೆ ಸಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅದು ನಿಧಾನವಾಗುವ ಸುಳಿಗೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಇನ್ನೊಂದು ನಿಮಿಷ ತಡವಾಗಿದ್ದರೆ ನಾನು ಬಸ್ಸಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಪ್ಯಾನ್ ನೀಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹಠಾತ್ತನೆ ರಸ್ತೆ ಬಿಟ್ಟು ಹಳ್ಳದ ಕಡೆಗೆ ನಾನು ಮೋಟಾರು ಸೈಕಲ್ ತಿರುಗಿಸಿಕೊಂಡು accident ನಿಂದ ಪಾರಾದೆ. ಅಮೇಲೆ ಹುಣಸೂರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಎಚಾರಿಸಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಆ ಬಸ್ಸಿನ ಬ್ರೇಕ್ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿ ಮಾಡಿ ಸಾಕಾಗಿ ಕೊನೆಗೆ ಬ್ರೇಕ್ ಇಲ್ಲದೆ ಬಸ್ ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದೆನೆಂದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುವ ಸಾವಿರಾರು ಜನರ ಪ್ಯಾನ್ ರಕ್ಷಣೆ ಮುಖ್ಯವಾದುದೇ ಹೊರತು ಈ ಬಸ್ ಮಾಲೀಕರ ರಾಭ ಮುಖ್ಯವಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಮನಗೊಂಡು, ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಅಂಶವನ್ನು ತೀವ್ರ ಆರೋಚನಮಾಡಿ, ಈ ಬಸ್‌ಗಳು ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತಾ ಕಾನೂನುಸಾರವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಈ ಬಸ್ ಮಾಲೀಕರುಗಳು Tax ಕಟ್ಟುವುದು ಸಹ ನಿಧಾನ, ಹಾಗೆ ಕಟ್ಟದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಬಸ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಲಾರಿಗಳು ಓಡಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಇದನ್ನೂ ಸಹ ಗಮನಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡ (ಬೇಲೂರು).— ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದ್ದೇ ಇರತಕ್ಕ ಒಂದೆರಡು ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ಬಸ್ ಮಾಲೀಕರು ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಗೊಂದು ಸಾರಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಆರು ತಿಂಗಳಾದರೂ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕಟ್ಟದೇ ಇರತಕ್ಕ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಅನೇಕವಾಗಿವೆ. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಬಸ್ ಮಾಲೀಕರು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿ ಒಂದು ವರ್ಷದವರೆಗೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕಟ್ಟದೇ ಇರತಕ್ಕ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಿವೆ. ಯಾಕೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಇಂಥವರಿಗೆ ಏಕೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರೆಂದು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರೆ ಅವರು ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಿಜಾಂಶ ಬೇರೆ. ಈ ರೀತಿ ಕೆಲವು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕ ಆದಾಯವನ್ನೂ ಯೋಚಿಸದೆ, ಕೆಲವು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲದಿರತಕ್ಕ ಬಸ್ಸುಗಳಿಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ರದ್ದುಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕ ಆದಾಯಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ತಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವನ್ನೋಳುವ ತಾಳೆ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ತನಿಖೆಮಾಡಿ ಒಡಂಬಡಿಕೆ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲದ ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಂಥ ಬಸ್ಸುಗಳ ಓಡಾಟಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು.

ಇದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಯಾರು ಓಡಿಸಬೇಕೋ ಅವರು ಓಡಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಹೆಸರಿಗೆ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿ ಅಥವಾ ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿದ್ದು ಬೇರೆಯವರು ಅದನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡು ತಿಂಗಳಿಗೆ 200—300—400 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆದಾಯ ಸಂಪಾದಿಸುತ್ತಿರುವ ನಿದರ್ಶನಗಳಿವೆ. ಅಂಥವರು ಈ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಇದ್ದರೂ ಇರಬಹುದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ತಾವೇ ಖುದ್ದಾಗಿ ಬಸ್ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅಂಥವರಿಗೇ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ? ಈ ರೀತಿ ತಮ್ಮ ಸ್ವಭಾವದ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಬಸ್ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬೇರೊಬ್ಬರ ಮೂಲಕ ಬಸ್ ನಡೆಸಿ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದು ಎಂತಹ ಜೀವನ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚಿಸಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಷುಯೊಂದನ್ನು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರಿಂದ ತರಿಸಿ ನೋಡಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹಲವು ಬಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

Mr. SPEAKER—I think these points will do. One minute more.

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY (Yelandur).—I oppose the cut motion moved by my friend Sri S. Srinivasa Iyengar. (Hear, w) (A Voice: You are a bus-owner!) He raised two or three points. One was that on account of the carelessness of the brake inspectors vehicles met with accident. It is not so. Spare parts relating to brakes are purely rubber parts. These rubber parts are not being imported from foreign countries. They are country-made. The bus owners are

using these products and so brakes fail very often.

Another reason why accidents occur is this. In 1946-47 about 350 buses were running. In 1953-54 there are about 1,200 buses running on the route. On account of unfair competition and indiscriminate issue of bus permits, bus accidents are very common now-a-days.

Again Sri Srinivasa Iyengar raised the point that Brake Inspectors are not trained men. But it is not correct. Brake Inspectors are trained in the automobile engineering and there are a number of experienced Inspectors.

Sri Devaraj Urs said that the buses are very rickety and that old buses are being run and new buses are not purchased by the vehicle-owners. It is a fact that Government have resorted to nationalisation and therefore there is no sense of security in the minds of bus owners. Will it be possible for anyone to invest a huge amount when there is the question of nationalisation? If the Government give definite security to the private operators that they are not going to nationalise, then the bus-owners are prepared to invest Rs. 20,000 to Rs. 35,000 and purchase new buses. When such is the case, it does not seem proper to make allegations on the bus-owners.

Another observation made by Sri Srinivasa Iyengar is that the Bus Inspectors accept *mamool*. It is the same as saying that the bus-owners pay *mamool*. That is incorrect. Bus-owners are not paying *mamool*. It is a baseless allegation. I oppose the cut motion for the above reasons.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ (ಸಾಗರ-ಹೊಸ ನಗರ).—ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಐಯ್ಯಂಗಾರರು ನಥಾಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಬೋತಾ ನಿರ್ಣಯ ವನ್ನು ಮರ್ನಿಸುತ್ತಾ ಒಂದೆರಡು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಸತ್ವೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಜತೀಬರಮೂರ್ತಿ ಗಳು ವ್ಯಕ್ತ. ಸಿಸಿದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸತ್ಯಾಂಶಕ್ಕೆ ದೂರವಾಗಿವೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದೇ ಎದಿ ಇಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬ್ರೇಕ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಮಾತ್ರವೇ ಕಾರಣರಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಸ್ಸನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇರತಕ್ಕವರೂ ಕಾರಣರು. ಇವರು ಈ ಬ್ರೇಕ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಗೆ ಸರಾಂ ಹೊಡೆಯುವುದರಿಂದ ಹಿಡಿದು ಹಣ ಕೊಡುವವರೆಗೆ, ಕೈಕಾಲು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ—ಇಬೊಂದೇ ನನ್ನ ಜೀವನೋಪಾಯ ಮಾರ್ಗ, ನನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆಯಮೇಲೆ ಹೊಡೆಯಬೇಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು

ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ಅನೇಕರಿಗೆ ವೇದ್ಯವಾಗಿದೆ. ನನಗೇನೂ ಈ ಬಸ್ ಮಾಲೀಕರನ್ನು ದೂರ ಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಜನತೆ ಈ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುವಾಗ ಆ ಜನತೆಯ ಪ್ರಾಣ ರಕ್ಷಣೆ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬಸ್ಸುಗಳು ಸುಷ್ಪವಸ್ತಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿರಲು ನಿಷ್ಕೂರವಾಗಿ, ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಾಗಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ಈ ಬೋತಾ ನಿರ್ಣಯದ ಉದ್ದೇಶವೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

2 P.M.

ನಡೆಯುವವರು ಎಲ್ಲರೂ ಎಡವಿಯೇ ಎಡವುತ್ತಾರೆ. Accidents ಆಗುವುದೆಲ್ಲಾ ಅದಕ್ಕೇ ಎಂದು attribute ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬಸ್ಸುಗಳ, ರೈಲುಗಳ, ವಿಮಾನಗಳ accidents ಆಗುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನು ಈಗ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ! ಅನೇಕ ಬಸ್ಸುಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಬಹುದು. ಅವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥವುಗಳನ್ನೂ ಒಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಹಾಗೂ ಹೀಗೂ ಬೆಳಗ್ಯೆ ಇಲ್ಲದ ಹೊರಟು ಎಂದರೆ ತನ್ನ 40 ಮೈಲಿ ದೂರ ತಲುಪಬೇಕಾದರೆ ಸಂಜೆಯೋ ಬೆಳಗಿನ ಜಾವವೋ ಆಗಿರುತ್ತದೆ, ಅಂತೂ ಹೋಗುತ್ತರೇ ಇರುತ್ತದೆ. ನನಗೆ ಅಂತಹವರ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕೆ ಕಲ್ಲುಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಉದ್ದೇಶ ಇಲ್ಲ. ಅಂಥವುಗಳನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮುಟ್ಟಿಗೂ ಕಂಡೆಮ್ ಮಾಡಿ ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಜನತೆಗೆ ಸೌಕರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಒಂದು ಘಟನೆ ನಡೆಯಿತು. ಸಾಗರದಿಂದ ಒಂದು ಲಾರಿ ಹೊರಟಿತು. ಹೊಸ ಪೇಟೆಯ ಹತ್ತಿರ ಅದು ದಿಣ್ಣೆಯನ್ನು ಹತ್ತುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಹಿಂದೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬಂದು ಉರುಳಿ ಬಿಟ್ಟಿತ್ತು. ಅದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಒಬ್ಬರು ಮೃತಿ ಹೊಂದಿದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದರೆ ಬ್ರೇಕು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲವೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಆ ಘಟನೆ ನಡೆಯಿತು, ಇಲ್ಲವೇ ಇದ್ದರೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. Accidents ಈಗಲೂ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ, ಪ್ರತಿದಿವಸವೂ ಸತ್ತುಹೋಗುತ್ತಾರೆಯೇ, ಎಂದರೆ ಆ ರೀತಿ ಅಲ್ಲ. ಒಂದು ದಿವಸ ಸತ್ತರೂ ಸಾಕು. ಒಂದು ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ—ಎಲ್ಲಾ ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದರೂ ಬೆಲೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಪ್ರಾಣ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಮಾಲೀಕರು ಅಥವಾ ಬ್ರೇಕ್ ಇಂಜಿನಿಯರಮೇಲೆ ಅಲ್ಲ. ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶ. ಇದನ್ನು ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ನೋಡಿ ಸರಿಯಾದ ಬಸ್ಸು ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—I seek leave to withdraw this cut motion.

The cut motion was, by leave, withdrawn.

Mr. SPEAKER.—The question is :

“That a sum not exceeding Rs. 2,75,000 be granted to the

(MR. SPEAKER.)

Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955 in respect of 'Charges on account of Motor Vehicles Acts'."

The Motion was adopted.

DEMAND No. 7—OTHER TAXES AND DUTIES.

13. OTHER TAXES AND DUTIES.

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

'That a sum not exceeding Rs. 9,15,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955 in respect of 'Other Taxes and Duties'."

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ (ನಂಜನಗೂಡು—ಅನು ಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದಿನ ಕಚ್ಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಮಿನಿಸ್ಟರು ಜವಾಬು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರಲಿಲ್ಲ. ಸದಸ್ಯರು ಏನು observe ಮಾಡಿದರೋ ಅದರ ಮೇರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಉತ್ತರ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಆಯಾ ಮಿನಿಸ್ಟರಿಗೆ ಜವಾಬು ಕೊಡಲು ಅವಕಾಶವಿರುವಂತೆ ಮುಂದಿನ ಕಚ್ಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—It lies with the Hon'ble Members. They must come to an understanding and inform me.

Legislation to hand over the Collection of Entertainment Tax to Local Bodies.

SRI R. ANANTARAMAN (Chamarajpet).—Sir, I beg to move;

"That the demand under the head '13. Other Taxes and Duties' for Rs. 9,15,000 be reduced by Rs. 100 to raise a discussion on the failure of the Government to enact suitable legislation to hand over the collection of the entertainment tax to the local bodies."

Sir, Government is the agent in collecting the entertainment taxes on

behalf of the municipalities and after deducting about 10 to 12 per cent of the collection charges, the rest of the money will be handed over to the municipalities. That is the usual practice now prevailing. Sir, during the discussions in connection with the Inam Abolition Bill, many of our friends began to condemn the intermediaries. They said, inamdars who are intermediaries or agents should not exist. When we have condemned these agents and provided for their abolition, I do not know why the same rule should not be applicable in the case of Government acting as intermediaries.

A MEMBER.—Abolish Government ?

SRI R. ANANTARAMAN.—I do not want that Government should be abolished. But let the Government take it into its head that the power to collect the above taxes should be handed over to the municipalities. Sir, there is so much of leakage in the collection of this entertainment tax. For example, in the Corporation area there are about 40 cinema theatres both in the City and Civil Station. The total collection would not exceed four lakhs per year. Every year there will be some tournament or international wrestling tournament, etc. During the last wrestling tournament, as some of our friends have already brought to the notice of the Hon'ble Minister, the Entertainment Tax was not at all collected. The contractor was allowing people to go in even without buying tickets. When this matter was brought to the notice of the Minister, it was assured that such malpractices would not be allowed; but, as a matter of fact, they did continue and the Corporation lost to the extent of nearly 10 to 15 thousand rupees. Even in the cinema theatres, if you happen to go, in many cases you do not find stamps affixed on the cinema tickets at all and such things do prevail. I am sure on account of these leakages, the Corporation loses nearly about 1 to 2 lakhs every year. The Deputy Commissioner is the person who is directly supervising this collection of the tax. He has got a small establishment of one head clerk and one or two persons who collect

these taxes. But I do not see that they are very vigilant and they do not go round the theatres and check up. The Deputy Commissioner is also given discretionary powers to exempt certain shows from Entertainment Tax. This discretion is sometimes arbitrarily used. For example last year, when the International Wrestling Match was going on, for some time the exemption was granted. When there was a cry from the Corporation and also from other persons, then the Government said that they are going to collect this tax from these matches. This arbitrary discretion which is vested in the Deputy Commissioner must be taken away, Sir, because the Deputy Commissioner will be influenced by persons and he would naturally try to yield to their influence and grant exemptions. And these exemptions are given to Sunday shows and benefit shows, foot-ball tournaments, etc. But it is better, in the interest of stopping the leakage, that discretion to grant exemptions may be ordinarily vested in the local bodies themselves and it is much better that the Government do not interfere at all. Last year Sir, you are aware that in 1952 a piece of legislation was framed and brought up and perhaps due to pressure from some quarters, that Bill was not introduced in this House and it was withdrawn. I do not know for what reasons it was withdrawn. We were anxiously expecting that that Bill would be introduced in the next Session. But till now the Government have not made up their mind to bring up this legislation. You are aware that at the present day the municipalities have so many commitments and people are asking always for increased amenities and if municipalities think of introducing new taxes, there will be trouble in small municipalities and also in the Corporation. It is therefore better that power to collect this tax is given to the local bodies themselves so that the local bodies may either collect these through their own appointed officers or auction it out publicly every year if they want to get ready money.

Another fact which I would like to bring to the notice of the Government

about the Corporation of Bangalore is that a sum of about 2 to 3 lakhs of rupees is in arrears. Many a time, this fact has been brought to the notice of the Government. The accumulation of arrears is due to the fact that money was deposited in some wrong head at that time. The Civil Station Municipality could not point out under what head money was deposited and the correspondence went on for years. Even now I am told that arrears are still due to the Corporation and so I request that the Government would be kind enough to settle the arrears and bring legislation as early as possible. In fact Government are not at all making any profit out of this transaction. They are only acting as agents. So, it is better to entrust the work to the Corporation or the municipalities, and allow them to collect their taxes as they like.

With these few words, I move this cut motion.

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved:

“That the demand be reduced by Rs. 100.”

Sri P. R. Ramaiya has a cut motion relating to this subject. He may as well speak on this cut motion instead of moving his cut motion.

Sri P. R. RAMAIYA (Basavan-gudi).—Sir, in supporting this cut motion, I wish to say that the finances of the Bangalore Corporation are not very satisfactory. The population is growing. The amenities that the rate-payers demand are increasing. The water supply question is becoming very difficult. For these reasons, the Corporation of the City of Bangalore requires more moneys. Recently they Enhanced the house taxes and the rate-payers have been finding it very heavy. So, every source of revenue has to be tapped to the full. One very important source of revenue is the Entertainment Tax. Now in the City of Bangalore which has a growing population which has doubled in the last ten years, the Entertainment Tax ought to figure as an important source of revenue.

I understand that there are more than 40 cinema houses in the City and

(SRI P. R. RAMAIA.)

the number of dramatic performances are also on the increase. Naturally, the Corporation expects that the proceeds of these performances should go to it for the betterment of the people of the area. Now, Sir, under the Entertainment Taxes, the Budget estimate is 7.99 lakhs. For 1953-54 it was 5.99 lakhs; for 1952-53 it was 5.59 lakhs. So, we find that there has been a progressive rise under this head. Therefore, it is incumbent on the part of the Government to see that a good portion of this revenue goes to the Corporation. Now the practice is that the Deputy Commissioner collects this tax and charges for collection. I do not see why the entire collection work should not be entrusted to the Corporation. The Corporation will be able to manage matters better and they know how to increase the revenue under this head. Sir, as Sri Anantaraman pointed out, there is a great deal of leakage under this head and the Government cannot prevent this leakage. So many people connected with the Corporation know full well how this leakage occurs. It is the Deputy Commissioner that is responsible for this leakage; but the Corporation cannot prevent it. Therefore, it is very necessary in the interest of the Corporation and the finances of the Corporation that the collection work should be entrusted to the Corporation. I am sure both the Corporation and the people in the City will be benefited and the Government also will be rid of the bother of this collection responsibility. For these reasons, I support this cut motion.

Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—Mr. Speaker, Sir, there are certain practical difficulties in regard to making over the collection of Entertainment Tax to the Corporation. The collection of this tax is now done by the Revenue Department. The Deputy Commissioner makes arrangements for the collection of Entertainment Tax and for its adjustment to the Corporation fund. Sri R. Anantaraman and Sri P. R. Ramaiya

have urged that the entire responsibility of collection of this tax should be entrusted to the Corporation itself. But, as I told you, there are practical difficulties. One of the main difficulty in handing over the responsibility of collection to the Corporation is that in Bangalore Corporation area there are some cinemas and the owners or Proprietors of these cinemas are members of the Corporation. If any officer of the Corporation is posted to collect this Entertainment Tax, it is certainly not possible for the officer who is entrusted with this collection work to collect the full amount, may be on account of fear or obligation or undue influence of the Councillor.

Sri P. R. RAMAIA.—If the owner of any cinema is the member of the Corporation I do not think it would prevent in any way the collection of tax. A Corporator may own a house, he may be a owner of a hotel something like that. It is a very curious argument, Sir.

Sri T. CHANNIAH.—My point is, it embarrasses the officer who is entrusted with the collection of the Entertainment Taxes in cases where the proprietor of a cinema happens to be a Councillor of the Corporation. It also gives room for abuse. There is bound to be a certain amount of laxity in collecting and probably there will be leakage in revenue to the Corporation. So, it is not desirable to entrust this work to the Corporation at present. It is injurious to its interests.

Sri V. M. MASCARENHAS (St. John's Hill).—Is not the Corporation collecting other taxes amounting to ninety lakhs? What is the harm in allowing them to collect four lakhs of this tax?

Sri T. CHANNIAH.—There is no difficulty in allowing the revenue agency to continue to collect the tax as at present. The Revenue Department collects this tax, twelve and half per cent is adjusted towards the collection charges and the balance is made over to the Corporation. There was some difficulty in the adjustment of the Entertainment Tax and that was because of certain misclassifications in the Treasury Accounts. In

the result there was some delay in payment of the amount to the Corporation. Of the arrears due, Government have already paid 3 lakhs to the Corporation and have yet to pay about 50,000 rupees. The Deputy Commissioner has been directed to examine the accounts and send a report as to the exact amount due to the Corporation and as soon as the report is received from him, the entire amount will be made over to the Corporation. Government have thought of waiting for some more time in the matter of entrusting the collection work to the Corporation itself. We intended to bring a Bill before the House but it was deferred for some time.

Sri R. ANANTARAMAN.—I seek leave to withdraw the cut motion.

The cut motion was, by leave, withdrawn.

Steps to check and collect sales-tax.

Sri K. LAKKAPPA (Channarayana-patna).—I beg to move :

“That the demand under the head ‘13. Other Taxes and Duties’ for Rs. 9,15,000 be reduced by Rs. 100 (to press the need for taking active steps to check and collect sales-tax).”

* ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ವರ್ಷವರ್ಷವೂ ಮೊತ್ತಾ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರಿಸಿ ಹಣ ಸಾಲದ ಹಣ ಸಾಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ನಮಗೆ ಒಂದು ಪಲ್ಲವಿಯಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಾರಣ ಅವರು ಈಗಾಗಲೇ ಹಾಕಿರತಕ್ಕಂಥ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಮುತುವರ್ಜಿಯಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಿರದಿರುವುದು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಈಗಾಗಲೇ ಹಾಕಿರುವ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡದೇಹೋದರೆ ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಕಡಮೆ ಹಣ ವಸೂಲಾಗಿ ಬಜೆಟ್ ಖೋತಾಬರುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಈ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸಿನಿಂದ ನಮಗೆ ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 157 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆದಾಯ ಬರಬಹುದೆಂದು ಒಂದು ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಲ್ಲಿ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಇನ್ನೂ 20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಡಿಯೆಂದು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಖೋತಾ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ

ರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ, ಜಾಯಿಂಟ್ ಸ್ಟಾಕ್ ಕಂಪೆನಿ ಮುಂತಾದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಂಪೆನಿಗಳಲ್ಲಿ, ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಸೇರಿ ನಡೆಸುವ ಕಂಪೆನಿಗಳಲ್ಲಿ, ಕ್ರಮ ಬದ್ಧವಾಗಿ ಲೆಕ್ಕ ಪತ್ರವನ್ನಿಟ್ಟು ಸರಿಯಾಗಿ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿರುವ ಇತರ ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅಂಗಡಿಗಳು ಇಂಥ ಕಡೆ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಸರಿಯಾಗಿ ವಸೂಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದಿಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೇವಲ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಲೆಕ್ಕ ತೋರಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕೆಲವು ಅಕೌಂಟುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕ್ರಮವಾಗಿಟ್ಟು ಇನ್ನು ಬಾಕಿ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿದ್ದು ತಿಳಿದು ಅವರು ಮಾರುವ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಸೇರಿಸದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಡೆಯೂ ನೋಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಎರಡು ರೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕಡಮೆಯಾಗಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಇತರ ಕಂಪ್ಯಾಕ್ಸ್ ಸಹ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕಡಮೆ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಅವರು ತಪ್ಪು ಲೆಕ್ಕ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಖೋತಾ ಆಗುವುದಲ್ಲದೆ ವರಮಾನ ತೆರಿಗೆ ಸಹ ಖೋತಾ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಎರಡು ಕಡೆಗಳಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆದಾಯ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಕ್ರಮವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದರಿಂದ ಕೆಲವು ತೊಂದರೆಗಳೇನೋ ಇವೆ. ವರ್ತಮಾನ ಸಹ ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಸೂಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೂ ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯ ಪಡೆಯುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಇದನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಈ ರೀತಿ ಅಕ್ರಮ ನಡೆಯುತ್ತದೆಯೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅಂಥ ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರದ ಉನ್ನತಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೋಗಿ ಅವರ ಅಕೌಂಟನ್ನು ಚೆಕ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ನಿಬಂಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ನೌಕರರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಯಾವ ಅನಾಹುತವಾಗಬಹುದೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಇಲ್ಲೂ ಸಹ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ನೌಕರರಿಗೆ ಈ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಬಳ ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಉನ್ನತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅಕೌಂಟುಗಳನ್ನು ತಾವೇ ಬುದ್ದಾಗಿ ಹೋಗಿ ಚೆಕ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದರೆ ಈ ಅಕ್ರಮ ಪದ್ಧತಿಯೆಲ್ಲಾ ಹೋಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಇನ್ನೂ 20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗುವುದರಿಂದ ನಾನು ಹಿಂದೆ ಬಜೆಟ್ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಬಡ ರೈತನ ಮೇಲೆ ಹಾಕುವ ಕಂದಾಯವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಇದನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

* Asterisk indicates that the remarks or speeches have not been revised by the Member concerned.

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved :

“That the demand be reduced by Rs. 100.”

2-30 P.M.

Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—It is true that there is a certain amount of evasion of payment of tax by some merchants. But every effort is being made by the department concerned to collect information regarding the turnover of merchants by looking into the accounts of accounts offices and in some cases of railway offices.

Sri S. GOPALA GOWDA (Sagar and Hosanagar).—Many merchants are turned over ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—There was a representation on behalf of merchants that our officers are very harsh, that they are harassing them and that they are arbitrarily assessing the turnover. On the other hand, my friend Sri Lakkappa was arguing in favour of taking strict measures to prevent leakage of a good bit of revenue to the Government. We have recently appointed special Revenue Inspectors who are deputed to get information relating to the leakage of sales-tax revenue. I may assure Hon'ble Members that Government are very eager to augment the income from this source. With this assurance I am sure that the Hon'ble Member will withdraw his cut motion.

Sri K. LAKKAPPA.—I seek the leave of the House to withdraw my cut motion.

*The cut motion was, by leave,
withdrawn.*

Promoting under-graduates to Gazetted ranks in Sales-tax Department.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR (T. Narasipur).—Sir, I beg to move.—

“That the demand under the head ‘13. Other Taxes and Duties’ for Rs. 9,15,000 be reduced by Rs. 100 in order to raise a discussion on the policy adopted by Government in promoting under-graduates to Gazetted ranks in the Sales-tax Department’.”

Officers in the cadre of Assistant Commissioner of Revenue Department work in the Sales-tax Department. A few days ago three such officers in the cadre of Assistant Commissioners who were working as Deputy Commissioners of Sales-tax in the Sales-tax Department have been withdrawn. In addition to that, consequent on the merger of Bellary, there was another vacancy. So they had to fill up four places of Deputy Commissioners of Sales-tax in the Sales-tax Department and therefore they gave promotion to the Assistant Sales-tax Officers then working in the Department. In order to fill up the places of Assistant Sales-tax Officers, four in number, the Government promoted certain second division clerks. That is why I have moved the cut motion to raise a discussion on that subject. Second Division Clerks are started in grade commencing from Rs. 40 and ending at 80 and First Division Clerks have the scale of 60 to 150. There are several First Division Clerks who have reached their maximum of Rs. 150 in the Revenue Department and are still rotting on 150 without even any promotion. It is but natural for a first division clerk who reaches his maximum to aspire to get into Amildar Cadre, because the Amildar's grade commences from Rs. 200. Then Assistant Sales-tax Officer's grade commences also from 200 and goes up to 300. That being the case, how did the Government promote a second division clerk to the post of Assistant Sales-tax Officer? I am not referring to any individual. Nor am I prejudiced against any person. None of these people are known to me. But as a matter of policy I am saying this. A second division clerk appointed in 40-80 grade, an under-graduate, to be promoted as first division clerk for the purpose of acting as Assistant Sales-tax Officer is a promotion that I consider as irregular and then a second division clerk recently promoted to the first division and drawing a salary of Rs. 120 or Rs. 130 to be promoted now as Assistant Sales-tax Officer in grade 200 to 300 is really unjust. There are so many first division clerks who could have been taken. There are several seniormost first division clerks

in other departments whom you could as well have taken. For instance, in the Revenue Department, there are a number of Amildars who are already drawing Rs. 200 and they could as well have been promoted. There are so many others in the waiting list out of whom you have already appointed about 20 and you could have taken some from among the rest. When there are officers drawing Rs. 200 already, is it right for the Government, while filling up the posts of Assistant Sales-tax Officers, to think of only persons drawing just Rs. 80 or 120 recently promoted as first division clerks? I think this is a bad policy. Is it for the moment they did so? Or is it for the purpose of getting over a contingency or is it for acting purposes? Then what I would urge upon the Government is, to give the same facility to other departments. When once they undertake a policy, when once they want to adopt a particular course of action in filling up the seniormost places of gazetted ranks, let them afford the same facilities to all other departments. When there are first division clerks who have reached the maximum and have been drawing that maximum for a number of years, let them be given chances first. Or, while promoting to such posts, let the Government select from a list of officers who are drawing basic salaries of the grade of the gazetted rank. Posting men of the lowest position in the cadre of clerks to gazetted rank, promoting those persons who are drawing a salary of Rs. 80 would not be good. I urge upon the Government that they must always have in their minds the seniormost men or efficient men while posting to or filling the gazetted posts. In this case this good principle has not been kept in view. I also feel that the Government should have made reference—I think they must have made reference—to the Public Service Commission seeking their advice before giving promotions. But in addition, they should have also kept in their mind that there were seniormost first division clerks in the Secretariat, in the District Administration and in other departments, who deserved promotion. That is all.

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved :

“That the demand be reduced by Rs. 100.”

Sri Kadidal MANJAPPA.—Recently some Assistant Sales-tax Officers were promoted and consequently some vacancies arose in the cadre of Assistant Sales-tax Officers. There were no graduates who had experience in the department.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—What experience?

Sri Kadidal MANJAPPA.—The Sales-tax Commissioner recommended that, as a temporary measure, the seniormost officials who had sufficient equipment could be promoted and according to that recommendation, purely as a temporary measure, Government have ordered that probationers should be recruited shortly and the matter is under correspondence with the Public Service Commission. The Hon'ble Member must know that what has been done is only a temporary measure. But I quite see his point. There is a lot of force in what my learned friend says. As early as possible we will take steps to recruit graduates as probationers.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—As in other departments, give the same facility. However, I seek the leave of the House to withdraw my cut motion.

*The cut motion was, by leave,
withdrawn.*

Collection of arrears of Sales-tax.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Sir, I beg to move :

“That the demand under the head ‘13. Other Taxes and Duties’ for Rs. 9,15,000 be reduced by Rs. 100 (to raise a debate on the policy adopted by Government in the matter of collecting arrears of sales-tax)”

I have suggested this debate for special reasons. What are those reasons? I will give you. Sales-tax was introduced in the Mysore State in 1948-49 and the revenues from the sales-tax then were of the order of one crore or Rs. 81 lakhs to be very precise and in 1951-52 the demand under sales-tax went up to 1.83 crores as per actuals. But in 1953-54 it has come down to 1.17

(Sri S. SRINIVASA IYENGAR.)

crores. Why I have quoted these figures is just to show that the sales-tax assessments are not properly collected year by year. Arrears have been allowed to accrue. Perhaps I will be right if I say that the arrears stand today in the order of Rs. 35 lakhs, of which 20 lakhs may refer to the current year and 15 lakhs to previous years, i.e., 1950 and 1951. I would like to know how there can be any arrears at all. Under section 13 immediately assessment is intimated, the assessee is obliged to pay the assessment within 15 days from the date of notice and if he fails Government have power to collect the demand as if it is arrear of land revenue. They could automatically send a certificate of non-collection to the Deputy Commissioner who in turn would take all steps available under the law to collect the arrears as if it was arrears of land revenue. There are notable persons among the Congress who are in arrears for the last three years. Under section 20 you have powers to prosecute the defaulter. But you do not do that. You prosecute, on the other hand, people who are unable to defend themselves, and who are weak. You want to enforce all provisions of law that are available under that section against poor men, against the defenceless men. But people in authority who are in default are still left scot-free. Why I have mentioned is, because you have got so much of money still due to Government, very nearly Rs. 15 lakhs. While that is so, how can you ever run an administration by allowing so much of money to be in arrears? Land revenue arrears stand at 1.27 crores; sales-tax arrears amount to about Rs. 35 lakhs. Is there no end at all to all this? Can you not enforce the provisions of the Sales-tax Act? Can you not make the provisions applicable to all people? Why should you make any difference at all?

In addition to that, I wish to impress on the Government that the sales-tax arrears must be collected as in the case of electricity dues. You have got the time-limit. If they do not pay within the time-limit, you could have insisted upon them to pay.

Further, if a responsible person commits mistakes and if he does not give the sales-tax or if he does not get himself registered under the Sales-tax Act, you let him off by waiving claim or condoning the mistake, because he is influential.

Mr. SPEAKER.—You do not like to hear the reply?

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Thank you very much.

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved:

“That the demand be reduced by Rs. 100.”

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಒಂದೇ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಾಗರದ ಕಡೆಯಿಂದ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆಯೇ ಕೆಲವರು ಹೊರಗಿಂದ ಬರುವ ಮಾಲುಗಳನ್ನು ಟೋಲ್‌ಗೇಟಿನ ಬಳಿ ಬರುವ ಮೊದಲೇ ವಾರಾಣಸಿ ಮಾಡಿ ಸೇಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಹ ಏನಾದರೂ ಬಂದೋಬಸ್ತು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri Kadidal MANJAPPA.—I must thank the Hon'ble Member for the suggestion that the Government should take immediate steps to collect arrears of sales-tax. At the same time I must assure the Hon'ble Member that Government do not make any distinction between Congress defaulters and non-Congress defaulters. But there are certain cases, perhaps he has got in his mind certain cases.....

Sri J. MOHAMED IMAM (Jagalur).—What are those cases?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I do not want to mention. We have told the concerned officers to deal with them according to law and they will be dealt with according to law. With this assurance I am sure the Hon'ble Member will withdraw his cut motion.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—I seek leave to withdraw my cut motion.

The cut motion was, by leave, withdrawn.

Mr. SPEAKER.—The question is:

“That a sum not exceeding Rs. 9,15,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955 in respect of ‘Other Taxes and Duties’”.

The motion was adopted.

DEMAND No. 8—IRRIGATION**18. OTHER REVENUE EXPENDITURE
FINANCED FROM ORDINARY REVENUE**

Mr. SPEAKER.—Motion moved:

“That a sum not exceeding Rs. 61,09,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of ‘Other Revenue Expenditure financed from Ordinary Revenue’”.

Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—Sir, I wish to make a brief statement. Sir, it is well-known that it has been the policy of the Mysore Government from the beginning to attach very great importance to irrigation works. Even during the regime of my Hon'ble friend, the Leader of the Opposition, a number of tanks were sanctioned, and top priority has been given to irrigation works. It is my duty to place before this House a summary of the achievement of this Government in the field of irrigation. My statement will be very brief.

In the year 1952-53 in relation to construction of big tanks, 17 works were in progress and the outlay during that year was 18.7 lakhs. During the current year, the number of big tanks in progress is 20 and the budget grant is 18 and odd lakhs, of which 15 lakhs are given as loan from the Government of India. In the year 1952-53, 2,149 works in the category of improvement to river bank and feeder channels were under construction and the actual outlay was 24 lakhs. In the year 1953-54, 1,000 works involving an outlay of 22 lakhs are under progress. In the matter of restoration of minor tanks, as many as 1,028 tanks were under restoration in the year 1952-53 out of which 1,003 were completed and the outlay was 12.53 lakhs. In the year 1953-54 the number of tanks restored was 8,000 with a budget grant of 15 lakhs. In the year 1952-53, 867 minor tanks were taken up for desilting, of which nearly 400 were completed. The outlay on this work was 9.39 lakhs. During the current year 500 works are

under progress. The estimated cost may be about five lakhs.

We have made arrangements to supply water during the years 1950-51, and 1951-52 as follows: During the above two years, 3,240 acres of new *atchkat* and 34,145 acres of old *atchkat* have been benefited. During the years 1952-53 and 1953-54, on account of these irrigation works, 21,696 acres of new *atchkat* and 36,267 acres of old *atchkat* have been benefited.

Sir, the aim of this Government is to make Mysore self-sufficient in food within a period of at least five years from now. We will do our best to restore the tanks and channels and to construct new tanks wherever possible and complete the works that are in progress.

**Breaching the Binny Mill Tank,
Bangalore.**

Sri R. ANANTHARAMAN.—I beg to move:

“That the demand under the head ‘18. Other revenue Expenditure financed from Ordinary Revenue’ for Rs. 61,09,000 be reduced by Rs. 100/- (to discuss the failure of the Government in the matter of breaching the Binny Mill Tank in spite of repeated representations by the residents of the locality).”

Sir, this is no doubt a local grievance. But it has assumed some importance because it affects the lives of nearly about 20,000 people living in the locality and because the proprietors of the Binny Mills have defied the orders of the Government in not breaching the said tank. Sir, you are aware that on the eastern side of this tank, there are about 500 houses belonging to the Reserve Police establishment and on the other side the employees of the Binny Mills are living. The total population comes to about 20,000. This tank will always be full. The children of the workers sometimes will get themselves drowned in this tank. In addition, sewage water from the Mills flows into this tank which conta-

minates the entire water, making it insanitary for the residents of that locality. Repeated representations have been made by the residents of the locality and also by the Corporation; Government also have many a time promised to get this tank breached. There is no *atchkat* behind this tank. The tank contains nothing but contaminated water and the water is made use of by the mills for purposes of washing. The Mills are provided with enough water supply directly from the Thippagondanahally reservoir; but in spite of that the proprietors of the Binny Mills have not cared to breach this tank. I learn Sir, a few days back that they have issued notice to the Government that they are not agreeable to breaching this tank. It directly belongs to the Revenue Department and I do not know what authority the authorities of the Binny Mills possess to oppose this. I do not know also why the Government are hesitating in spite of representations both from the Corporation and also from the people. It is very necessary to breach this tank because the whole of Chamarajapet is getting affected by the mosquitoes that are bred in this tank. Moreover the water is highly contaminated and not useful for any other purpose. So I request the Government to take immediate steps and see that despite the notice from the Mill authorities, the tank is breached immediately in order to safeguard the health of the people residing in that locality.

With these few words, I move this cut motion.

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved:

“That the demand be reduced by Rs. 100.”

Sri T. CHANNIAH (Minister for Local Self-Government and Public Health).—Sir, it is true that my friend has rightly pointed out that the tank situated as it is is injurious to the health of the people who are residing very near the tank. The Health Officer and the Commissioner of the Corporation and the Director of Public Health have unanimously agreed that the present tank should be breached in the interest of the health of the people. That tank is

a fertile breeding place for mosquitoes and a foul smell emanates from it. They have suggested that the tank should be breached and the entire area properly laid out so that houses may also be built there in course of time if necessary. As my friend Sri Anantaraman has stated, the Director of the Binny Mills has issued a notice to the Chairman of the Trust Board stating that he would file a suit for an injunction restraining him from breaching the tank. There is some correspondence between the Revenue Commissioner and the Deputy Commissioner in this behalf. The Government are keen on breaching this tank and are aware that the health of the people is much more important than the convenience of business interests. Every endeavour will be made to see that the tank is breached as early as possible.

Sri R. ANANTARAMAN.—I request permission to withdraw the cut motion, Sir.

The cut motion was, by leave, withdrawn.

Mr. SPEAKER.—Sri Lingappa has two cut motions. He may select one of them and move.

Construction of a pick-up Channel near Doddanakatte Village.

Sri S. M. LINGAPPA (Krishnarajapet).—Sir, I beg to move:

“That the demand under the head ‘18 Other Revenue expenditure financed from Ordinary Revenue’ for Rs. 61,09,000 be reduced by Rs. 100 (to urge the need for constructing a pick-up channel near Doddanakatte village in order to afford relief to raiyats whose lands were submerged in K.R.S.)”

3 P.M.

ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ 40 ಗ್ರಾಮಗಳು ಕೃಷ್ಣರಾಜಸಾಗರದ ಜಲಾಶಯದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದುಂಥಾ ಅನೇಕ ಜನರೂ ತಮಗೆ ಎಲ್ಲ ಅನುಕೂಲ ದೊರೆಯುತ್ತದೆಯೋ ಅಲ್ಲ ಹೋಗಿ ಬೇರೆಬೇರೆ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದ್ದಾರೆ.

ಅದರೆ ಬಹು ಭಾಗದ ಜನ ಹಿಂದೆ ತಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಗಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೋ ಆರ್ಟ್ ಎಂದರೆ ತಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಯ ಗ್ರಾಮಗಳು ಮುಳುಗಡೆಯಾದ ನಂತರ—ಮೇಲ್ಕಾಡದಲ್ಲಿ ಗುಡಿ ಸಲು ಹಾಕಿಕೊಂಡು, ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಬೇಸಾಯಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಜಮೀನು ಕೂಡ ಇಲ್ಲದೆ, ಬಂಜರು ಬಿದ್ದಿದ್ದಂಥ ಜಮೀನನ್ನು ಸಾಗುವಳಿಗೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಈ ದಿವಸ ಅವರು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪಾಕೀ ಸ್ಥಾನದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದಂಥ ನಿರಾಶ್ರಿತರ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ತಮಗೆ ವ್ಯವಸಾಯಾನುಕೂಲತೆ, ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯವೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕಳೆದ 30 ವರ್ಷಗಳಂತಲೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮನವಿಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ತಹವರೆಗೂ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ದೊಡ್ಡನ ಕಟ್ಟಿ ಗ್ರಾಮದ ಬಳಿ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದ ಅಣೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೂಡ ಉಪೇಕ್ಷೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಂಥ ಶ್ರೀ ಮರಿಯಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಭಾಷ್ಯಂರವರು ಸಹ ಆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಂದು ಬುದ್ಧಾಗಿ ಅಜಮಾಯಿಷಿವಾದಿ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಆ ಯೋಜನೆಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕೋ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಲಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ನಮಗಂತೂ ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲ. ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಉದಾಸೀನವಾದದ ಕೂಡಲೆ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇದರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಬೇಗ ಮುಗಿಸಿ ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನೊಂದ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾದಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿ ನನ್ನ ಖೋತಾ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

MR. SPEAKER.—Cut motion moved ;

“That the demand be reduced by Rs. 100”.

Sri Kadidal MANJAPPA.—Sir, an estimate amounting to Rs. 3.45 lakhs for the construction of this ane has been received just recently. It will be examined and I believe a grant of Rs. 5,000 in the Budget for the year 1954-55 is made. I hope we will be able to take up the work very soon. With this assurance I request the Hon'ble member to withdraw his cut motion.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನನ್ನ ಖೋತಾ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಮತಿ ಬೇಡುತ್ತೇನೆ.

The cut motion was, by leave, withdrawn.

MR. SPEAKER.—The House will now rise for lunch and meet at 3-30 P.M.

The House adjourned for Lunch at Four Minutes past Three of the Clock and reassembled at Thirty Minutes past Three of the Clock.

[MR. SPEAKER IN THE CHAIR.]

Necessity for employing a man to keep watch over the Sige Halla Oddu during rainy season.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ (ಶಿವಮೊಗ್ಗ).—“18 ಸಾಮಾನ್ಯ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯಿಂದ ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸಿ ತಕ್ಕ ಇತರ ರೇವೆನ್ಯೂ ಪೆಟ್ಟುಗಳು” ಎಂಬ ಬಾಬಿ ನಲ್ಲಿ ಕೋರಿರತಕ್ಕ 61,09,000 ರೂಪಾಯಿಗಳ ‘ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್’ ಮನವಿಯು ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ 100 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಬೇಕು. (ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಿಗ್ಗೇ ಹಳ್ಳಿ ಒಡ್ಡನ್ನು ಪೂರ್ತಿಮಾಡಿ ದಾಗಿನಿಂದ ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೇ ಹೋಗಿರುವುದರಿಂದಲೂ ನೀರು ಹಾಯಿಸುವುದನ್ನು ಕ್ರಮಪಡಿಸದೇ ಇರುವುದರಿಂದಲೂ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ನಾಲೆಯನ್ನೂ ಮತ್ತು ತೊಬನ್ನೂ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಒಬ್ಬನನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆಯೆಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕಾಗಿ).” ಎಂಬ ಈ ಖೋತಾ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆ. ಈಗ 4 ವರ್ಷಗಳ ಕೆಳಗೆ ಈ ಸಿಗ್ಗೇಹಳ್ಳಿ ಒಡ್ಡು ಆಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಅದರ ಕೆಳಗಿರುವ ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ನೀರು ಒದಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆಯನೂರು ಗೌಡನ ಕೆರೆಗೆ ಬರುವ ಕಾಲುವೆಯು ಅಗಲ ಕಡಮೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನೀರು ಹೊರಳಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಸರಬರಾಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಅದರ ಮೇಲುಸ್ತುವಾರಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಜನರು ಅಲ್ಲೆಲ್ಲೇ ನಾಲೆಯನ್ನು ಒಡೆದು ನೀರು ಪೋಲಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಒಡ್ಡಿನ ಕೆಳಗಿರುವ ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ನೀರು ಸರಿಯಾಗಿ ಬಾರದೆ ಬೆಳೆಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಕೆರೆಗೆ ನೀರು ಬಂದಿಲ್ಲ, ರೈತರಿಗೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಪಬ್ಲಿಕ್‌ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ನಮಗೆ ಅದರ ಛಾರ್ಜು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿರುವ ಓವರ್‌ಸಿಯರು ಸಹ ಇದರ ಉಸ್ತುವಾರಿ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸುಮಾರು 3-4 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಆ ಒಡ್ಡನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರೆ ಸುಮಾರು 3-4 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳಿಗೆ ನೀರು ಬರುತ್ತದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಈಗ 200-300 ಎಕರೆಗಳಿಗೂ ನೀರು ಒದಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾಲುವೆಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ನೀರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಸಿಗ್ಗೇ ಹಳ್ಳದ ಮೇಲು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಯಿರುವುದನ್ನು ಅಡ್ಡಕಟ್ಟಿ ಇದೇ ನಾಲೆಗೆ ತಿರುಗಿಸಿದರೆ ಹೆಚ್ಚು ನೀರು ಒದಗುವುದು. ಸಮವಾಗಿ ಕಾಲುವೆ ತಂದು ಕಾಲುವೆಯನ್ನೂ ತೊಬನ್ನೂ ಸರಿಪಡಿಸಿ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೂ ನೀರನ್ನೊದಗಿಸುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

MR. SPEAKER.—Cut motion moved:

“That the demand be reduced by Rs. 100”.

Sri Kadidal MANJAPPA.—Sir, we take necessary steps to make the improvements suggested by the Hon'ble Member.

The cut motion was, by leave, withdrawn.

Repairs of breached Tanks in Chikmagalur.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಲ್. ಸುಬ್ಬಮ್ಮ (ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು—ಮೂಡಿಗೆರೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ನನ್ನ ಖೋತಾ ನೂಚನೆ ಈ ರೀತಿಯಿದೆ :—

“18 ಸಾಮಾನ್ಯ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯಿಂದ ಹಣ ವನ್ನೊದಗಿಸತಕ್ಕ ಇತರ ರೆವೆನ್ಯೂ ಪೆಟ್ಟುಗಳು ಎಂಬ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಕೋರಿರತಕ್ಕ 61,09,000 ರೂಪಾಯಿಗಳ ‘ದಿವ್ಯಾಂಡ್’, ಮನವಿಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ 100 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಬೇಕು. (ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ವಿಪರೀತ ಮಳೆ ಬಿದ್ದುದರಿಂದ ಒಡೆದು ಹೋದ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಡಲೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಒತ್ತಿ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ).”

ಈ ಖೋತಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡುತ್ತಾ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಳೆಯಾದುದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಕೆಲವು ಕೆರೆಗಳು ಒಡೆದುಹೋಗಿವೆ. ಅವುಗಳ ಪೈಕಿ ಬೆಳವಾಡಿ ಕೆರೆಯು ಒಂದಾಗಿದೆ. ಈ ಕೆರೆ ಕೆಳಗೆ ಬಹಳ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಿದೆ. ಮಳೆಗಾಲ ನಮಿಸುವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಕೆರೆ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸ ಇನ್ನೂ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿಲ್ಲ. ಮಳೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ಸಲೀಸಾಗಿ ನಡೆಯುವುದು ಕಷ್ಟ. ಇಲಾಖೆಯವರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಜಾಗೃತಿಯಾಗಿ ಸಲಕರಣೆಯನ್ನೊದಗಿಸಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಅಮೇಲೆ ಪುನಃ ಚಿಂಡರು ಕರೆಯಲು ಆರ್ಡರ್ ಆಗಿ ಚಿಂಡರು ಬಂದು ಈಗ ತಾನೆ ಕೆಲಸ ಪುರುಷಾದಿದ್ದಾರೆ. ಮಳೆಗಾಲ ಬರುವುದರೊಳಗಾಗಿ ಪೂರ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ಸಂಶಯ ಬಹಳವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ವರ್ಷ ಕೆರೆ ತುಂಬಿದರೆ 5-6 ವರ್ಷಗಳು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜಾಗೃತ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಅಲ್ಲದೆ ಒಡೆದು ಹೋದ ಕೆರೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಡೆಯಲು ಕಾರಣವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಬೆಳವಾಡಿ ಕೆರೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದವರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ? ಒಡೆದು ಹೋದುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ವಿಧಾನಸೌಧಕ್ಕೆ ಪೆಟ್ಟುಕಲ್ಲು ತೆಗೆದುದರ ಪರಿಣಾಮ ಎಂದಿದಾರೆ. ಅಂತೂ ಕಾರಣ ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲ. ಮಳೆಗಾಲ ನಮಿಸುವುದರೊಳಗಾಗಿ ಈ ಕೆರೆ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ತಿಯಾದಬೇಕು. ಮದಗದಕೆರೆ, ಅಯ್ಯನಕೆರೆ ಇಂಥ ಕೆರೆಗಳು ಒಡೆದು ಹೋದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವುಗಳ ಏರಿಯೂ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಇರುವ ಕೆರೆಗಳ ಉಸ್ತುವಾರಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ತಕ್ಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು, ಉಪಯುಕ್ತ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಮಾಡಿ ನನ್ನ ಖೋತಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved :
“That the demand be reduced by Rs. 100”.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಹಿಂದೊಮ್ಮೆ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಥಾನಾಮಳೆ ಒಡೆದು ಹೋಗಿರುವ ಕೆರೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿದೆ. ಒಡೆದು ಹೋದ ಎಲ್ಲಾ ಕೆರೆಗಳನ್ನೂ ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ನೂಚನೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ, ಅಂದಾಜು ಕೂಡ ತಯಾರಾಗುತ್ತಿದೆ. ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಬ್ಬಮ್ಮನವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿರುವ ಬೆಳವಾಡಿಕೆರೆ ಒಂದು ಜೋಡೀಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿದೆ. ಆ ಕೆರೆಯನ್ನು ನಾನು ಬುದ್ದಾಗಿ ನೋಡಿದೆ. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಳೆ ಬಂದುದರಿಂದ ಒಡೆದುಹೋದ ಆ ಕೆರೆಯ ರಿಪೇರಿಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ನೂಕು ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಆದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಒಡೆದುಹೋದ ಎಲ್ಲಾ ಕೆರೆಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ. ಬೆಳವಾಡಿ ಕೆರೆಯ ಮಣ್ಣನ್ನು ಸಾಗಿಸಲು ಯಂತ್ರಕ್ಕೆ ಆರ್ಡರನ್ನು ಕೂಡ ಬೇಗ ಮಾಡಿ, ಅದು ಬಂದೊಡನೆ ಜಾಗೃತ ಆ ಕೆರೆ ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಲ್. ಸುಬ್ಬಮ್ಮ.—ನನ್ನ ಖೋತಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಮತಿ ಬೇಡುತ್ತೇನೆ.

The cut motion was, by leave, with drawn.

Inadequate provision made for repair of tanks.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡ (ಅರಕಲಗೂಡು).—ಸ್ವಾಮಿ, ನನ್ನ ನಿರ್ಣಯ ಈ ರೀತಿಯಿದೆ :—

“18 ಸಾಮಾನ್ಯ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯಿಂದ ಹಣ ವನ್ನೊದಗಿಸತಕ್ಕ ಇತರ ರೆವೆನ್ಯೂ ಪೆಟ್ಟುಗಳು ಎಂಬ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಕೋರಿರತಕ್ಕ 61,09,000 ರೂಪಾಯಿಗಳ ‘ದಿವ್ಯಾಂಡ್’, ಮನವಿಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಬೇಕು. (ಕೆರೆಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ದುರಸ್ತಿಗಳಿಗೂ ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕ ಗ್ರಾಂಟುಗಳು ಸಾಕಾಗುವಂತಿಲ್ಲವೆಂಬ ವಿಚಾರ ದಲ್ಲೆಚ್ಚೆ ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ).”

ಮಾನ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗ ಕೆರೆಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ರಿಪೇರಿಗೂ ಕೂಡ ಈ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬಹಳ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಸಾಧಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ಆಗಾಧವಾದುದು, ಬಹಳವಾಗಿ ಹೆಮ್ಮೆಪಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂಬ ವಾದನರಣಿಯನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ನನ್ನ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆ ತಿರುಗುವಾಗ ಅಲ್ಲಿನ ರೈತರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ದೂರುಗಳು ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಕೆರೆಗಳ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು ಇವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಕೆರೆಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ರಿಪೇರಿಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಜನರ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಂತೆ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಬಹಳವಾಗಿ ನಾನು ತಿಳಿಸ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಮೈಸೂರು ಕೆರೆಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರದ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಅನೇಕ ಬಾಬುಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಈ ಕೆರೆಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಮಾಡಿದರೆ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಜನಗಳಲ್ಲೂ ಒಂದು

ಸಮಾಧಾನವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಜನರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ನಂಬಿಕೆ ಹುಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ ಕೆರೆಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರದ ಕೆಲಸವು ಕ್ಷುಪ್ರವಾಗಿ ಆಗಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ನಿಗಾ ಕೊಡಬೇಕಾದದ್ದೂ ಅದರ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಒಟ್ಟು ನಮ್ಮ ನೀರೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 22 ಸಾವಿರ ಚಿಲ್ಲರೆ ಕೆರೆಗಳಿವೆ, ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ 13 ಸಾವಿರ ಚಿಲ್ಲರೆ ಕೆರೆಗಳಿವೆ, ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 4 ಸಾವಿರ ಕೆರೆಗಳಿವೆ. ಪದೇಪದೇ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರು ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಅವರ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರವಾಗಿರುವ ಕೆರೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಆ ಅಂಕಿ ಅಂಶ ನನ್ನಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಏಕು ಭಾಗದ ಕೆರೆಗಳು ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರವಾಗಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ನನಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಬಹಳ ತೀವ್ರವಾಗಿ ನಾನು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತೇನೆ ಇದ್ದೇನೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಪ್ರಾನ್ಸ್ ಬೇಸಿಸ್‌ಮೇಲೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಕಾಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಕೆರೆ ರಿಫೇರಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಇಷ್ಟು ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷ ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದೆ, ಎಷ್ಟು ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಅದನ್ನು ನಾಗಾಲೋಟಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಈಗಿನ ಯಂತ್ರಯುಗದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಅದು ಒಡ್ಡರಬಂದಿ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಯೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಜನರಿಗಿಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಅರಕಲಗೂಡು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಅನೇಕ ರೈತರು ಬಂದು ನಮ್ಮ ಕೆರೆಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಕೆಲಸವಾಗಿಲ್ಲ, 10-15 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕೊಟ್ಟರೂ ಸಹ ತಹಲೆವರೆಗೂ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ರೈತರು ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವ ಖರ್ಚನ್ನು ಕೊಡಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದರೂ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸವನ್ನೆಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ನಾನು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಗೂ ಸಹ ಕಾಗದ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಾಗುತ್ತಾ ಬಂದಾಗ್ಯೂ ಕೂಡ ಅರಕಲಗೂಡು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಾಗಿರುವ ಪ್ರೋಗ್ರೆಸ್ ಏನೆಂಬುದೇ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾವ ಕೆಲಸ ನಿರ್ಧಾನವಾದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ, ಕೆರೆಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಮತ್ತು ರಿಫೇರಿ ನಿರ್ಧಾನವಾದರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ; ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಅಸಮಾಧಾನವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಪೈಕಿ ನಾಲ್ಕಾರು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಫುಟ್ಟ ಕೆರೆಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಕೆಲಸ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿ, ಅತಿ ಪ್ರತಿಭಾವಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ತಾವು ಈಗ ನುಗ್ಗು, ಭದ್ರಾ, ತುಂಗ, ತುಂಗಭದ್ರಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಗಮನಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಸಣ್ಣ ಫುಟ್ಟ ಕೆರೆಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರದ ಕಾರ್ಯದ ಕಡೆಗೂ ಗಮನಕೊಡಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ. ದೇಶದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಂದ ತಾವು ಈ ಬಾಬಿಗಾಗಿ ತೆರಿಗೆ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದೂ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಈ ರೀತಿ ವಸೂಲಾದ

ತೆರಿಗೆಯ ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲಾ 2-3 ಮೇಜರ್ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದರೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಲ್ಪ, ಅಸಮಾಧಾನವುಂಟಾಗಲು ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಸಲಹೆಯೇನೆಂದರೆ, ತಾವು ನಿಗದಿಯಾದ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಸಂಸ್ಥಾನಾದ್ಯಂತ ಎಷ್ಟು ಮೈನ್‌ರೋ ಕೆರೆಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರವಾಗಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿಕೊಂಡು, ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಕೆರೆಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಕಾರ್ಯ ಆಗಲೇಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ ಅದರಂತೆ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು. ಆಗಲೇ ಜನರ ಕಷ್ಟ ನಿವಾರಣೆಯಾಗಲು ಅನುಕೂಲ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮೈತಿಷ್ಠ್ಯವೆಂದರೆ ಒಂದು ಬಲೆಯೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಕೆರೆಗಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹರಡಿಕೊಂಡಿರುವವು. ಇದೇ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸಂಪತ್ತು, ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಆಧಾರ ಸ್ತಂಭ. ಈ ಕೆರೆಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಕಾರ್ಯದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಉದಾಸಿನ್ಯವಾದರೆ, ಅನಾದರಣೆ ತೋರಿದರೆ ಅತಿ ಪ್ರತಿಭಾವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ತಾವು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಈ Multi-purpose Co-operative Society ಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವ ಹೇಗೆ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೀರೋ ಹಾಗೆಯೇ ಈ multi-purpose tanks ಕೆಲಸವೆಂಬುದನ್ನು ಮನಗಾಣಬೇಕು. ಈಗಿನ ಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿದರೆ ಈ ಕೆರೆಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ತಾವು ಒದಗಿಸಿರುವ ಹಣವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯಾಗಲಿ ಸಾಲದು. ಇಂಜಿನಿಯರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಏನು ಮಾಡುವುದು, ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಸಾಲದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇದ್ದು ಕೆಲಸವೇ ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಥಾನಾಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಅರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಈ ಮೈನ್‌ರೋ ಕೆರೆಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಕಾರ್ಯದ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಈ ಕೆರೆಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಈಗ 1-1½ ವರ್ಷದಿಂದ ಆರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸಿದ್ದರೂ ಸಹ ಆರು ರೂಪಾಯಿ ಸಹ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ರೆವೆನ್ಯೂ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೂ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೂ correspondence ಆಗಿಯೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಷವಾದರೂ ಸಹ ಇದಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಈ ಕೆರೆಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಕಾರ್ಯ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಆಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಖೋತಾ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved :

“That the demand be reduced by Rs. 100.”

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ (ನಾಗರ—ಹೊಸ ನಗರ).—ಈ ಕೆರೆಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಗೌಡರು ಈಗ ತಾನೇ ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಬೆನವಾಸಿಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಪಂಪನ ಕಾಲದ ವರ್ಣನೆಯನ್ನು ಓದಿದರೆ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಎಂತಹ ಕೆರೆ ಇತ್ತು, ಆ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ತಾವರೆ ಹೂವುಗಳು, ಹಂಸಪಕ್ಷಿಗಳಿದ್ದವು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ದೇಶದ ಗ್ರಾಮ ಜೀವನವನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.)

ವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಬಿದನೂರು ಮತ್ತು ಕೆಳದಿ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಶಿವಪ್ಪನಾಯಕರ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆರೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನೆರವೇರಿರುವುದು ಇಂದಿಗೂ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಅಂಶಗಳಿಂದ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಆಗ ರಿಪೇರಿಯಾದ ಕೆರೆಗಳು ಇನ್ನೂ ಅಚ್ಚಳಿಯದೆ ಇವೆ. ಅಂಥ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಈಗ ಕಟ್ಟಿಸಲು 50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ. ಈಗಿನ ಕಾಲದ ಕೆಲವು ಕೆರೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಜೊಂಡು ಬೆಳೆದು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಇದೆಯೋ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದು ಸಹ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕೆರೆಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬಿದಿರು ಮೆಳೆಗಳು ಬೆಳೆದಿರುವುದು, ಒಡೆದುಹೋಗಿರುವುದು, ಕಲ್ಲು ದಿಬ್ಬಗಳು ಕಳಚಿಬಿದ್ದಿರುವುದು, ಈ ರೀತಿ ಯಾವುದೂ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲದೆ ಅವಶೇಷ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರವೇ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಯವರಾಗಲಿ ಇದನ್ನು ಮುತುವರ್ಜಿಯಿಂದ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಲ್ಲ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಗ್ರಾಮಸ್ಥರೂ ಸಹ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಕೆರೆಗಳು ಬಹಳ ಹೀನಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಬಯಲು ಸೀಮೆಯ ಕೆರೆಗಳಿಗೂ ಮಲೆನಾಡು ಕೆರೆಗಳಿಗೂ ಮೂಲಭೂತವಾದ ಕೆಲವು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿವೆ. ಬಯಲು ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ಮಳೆಗಾಲು ನೀರಿನಿಂದ ಕೆರೆಗಳು ತುಂಬಿರುತ್ತವೆ; ಮಲೆನಾಡು ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ಜಲಭರಿತವಾದ ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಕೆರೆ ತುಂಬಿರುತ್ತದೆ. ಎರಡಕ್ಕೂ ಒಂದೇ ಮಾರ್ಗ ಅಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂದು ಮಲೆನಾಡು ಕೆರೆಗಳ ದುರಸ್ತಿ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಗಮನಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಕೊಡದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಆ ಕೆರೆಗಳು ಅಷ್ಟಾಗಿ ಜನತೆಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಯಾರು ನೋಡಬೇಕು, ಅಲ್ಲಿಯ ನೀರನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಾದರೋ ನೀರುಗಂಟಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸುವ್ಯಸ್ಥಿತವಾದ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ನಾರಾಯಣರಡ್ಡಿ (ಬಾಗೇಪಲ್ಲಿ—ಗುಡಿ ಬಂಡೆ).—ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ river and river project ಇದೆ—ಹಿರೇ ಭಾಸ್ಕರನಂತಹ ದೊಡ್ಡ ಜರಾಶಯವಿದೆ. ಅದೇ ನಮ್ಮ ಕೋಲಾರ ದರ್ರಾದರೋ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. We entirely depend upon these tanks. We have no rivers.....ಆದರೂ ಮುಕ್ಕಾಲುಪಾನಿ ಯೆಲ್ಲಾ ಹಿಂದೆ ಹಳೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಸಿದ ಕೆರೆಗಳೇ ಇವೆ. ಅಷ್ಟೂ ಸಹ ಸರಿಯಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದಕ್ಕೆ ನಿಗಾಕೊಡಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಏಕೆಂದರೆ ನಾವುಗಳು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆರೆಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಕಾರ್ಯ ಅತಿ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಅನುಕೂಲತೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬಂದು ಕೆರೆಗಳು ತುಂಬಬೇಕು. ಈ ರೀತಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅಲ್ಲಿರುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಲ್ಲಿಯ ಕೆರೆಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಕಾರ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ first priority ಕೊಡ

ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ಈ ಬೋತಾ ಸೂಚನೆಗೆ ನನ್ನ ಬೆಂಬಲಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಸುಮಾರು 24 ಸಾವಿರ ಕೆರೆಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳ ಪೈಕಿ ಅರ್ಧ ಭಾಗದ ಕೆರೆಗಳು ಸರಿಯಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ, ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕೆರೆಗಳು ನಾಶವಾಗಿವೆ; ಅವುಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಅಗತ್ಯ. ಮಲೆನಾಡು ಕೆರೆಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರದ ಕಾರ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಮೈಸೂರ್ ಟ್ಯಾಂಕ್ restoration range ಒಂದನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದರು. ಆಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೆಲಸವಾಯಿತು. ಅನಂತರ ನಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಲೆನಾಡು ಕೆರೆಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಕಾರ್ಯ ಅಷ್ಟು ಆಗಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬಹು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು pending ನಲ್ಲಿವೆಯಲ್ಲವೇ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈ ಮಧ್ಯೆ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಕೆಲಸವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರೇ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನನ್ನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಈಗ ತಾನೇ ಹೇಳಿದೆ. ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಇದೆ. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಸಿಕ್ಕುವುದು ಕಷ್ಟ. ಅಮೇಲೆ ಕೆರೆಗಳ ಹೊಳೆ ತೆಗೆಯುವುದು (desilting of tanks) ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸ. ಒಂದು ಕೆರೆಯ ಹೊಳೆನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ತೆಗೆಯಿಸಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ಹಣ ಬರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದು ಯೋಗ್ಯವೇ, ನೂಕುವೇ, ಅದಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಎಲ್ಲೆಂದೆ ಬದಗಿಸುವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಎಲ್ಲ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಅಷ್ಟು ಇಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಸುಮಾರು 90 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಈ ಬಾಬಿ ಗಾಗಿ ಮೈದಾನ ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ನಾರಾಯಣ ರಡ್ಡಿಯವರು ಹೇಳಿದರು, ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆರೆಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಆ ರೀತಿ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೇಳುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. We have done our best in this matter so far as Kolar is concerned and also in Tumkur District.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ನಾರಾಯಣರಡ್ಡಿ.—20—30 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಆದ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಇನ್ನೂ ರಿಪೇರಿ ಆಗದೇ ಇರುವ ಅಂಶ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಕೆರೆಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರದ ಕಾರ್ಯದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆಯೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತು. ಅದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀವ್ರಾಶೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿ, ಅತಿತ್ವರಿತವಾಗಿ ಈ ಕೆರೆಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರದ ಕಾರ್ಯ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೂಕು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂಬ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

Sri G. A. THIMMAPPA GOWDA.—I seek the leave of the House to withdraw the cut motion.

The cut motion was, by leave, withdrawn.

4 P.M.

Mr. SPEAKER.—The question is.—

“That a sum not exceeding Rs. 61,09,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of Other Revenue Expenditure financed from Ordinary Revenue.”

The motion was adopted.

DEMAND No. 9—IRRIGATION

19. CONSTRUCTION OF IRRIGATION, NAVIGATION, EMBANKMENT AND DRAINAGE WORKS.

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

“That a sum not exceeding Rs. 16,89,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of ‘Construction of Irrigation, Navigation, Embankment and Drainage Works.’”

Branch Channel of Sree Ramadevara Channel in Uganahalli, Krishnarajapet Taluk.

Sri S. M. LINGAPPA (Krishnarajapet).—Sir, I beg to move :

“That the demand under the head ‘19. Construction of Irrigation, Navigation, Embankment and Drainage Works’ for Rs. 16,89,000 be reduced by Rs. 100 (to urge upon the Government the necessity of undertaking excavating work relating to the branch channel of Sree Ramadevara Channel in Uganahalli, Krishnarajapet Taluk).”

ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನ ಸರ್ವೇ ಮತ್ತು ಅಂದಾಜುಗಳು ಈಗ 10 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಸರಾರರಿಂದ

ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಈ ಕಾಲದವರೆಗೂ ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಸರಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವೋ ನಮಗಂತೂ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮೈಸೂರ್ ಅಥವಾ ಮೇಜರ್ ಕೆರೆಗಳಾಗಲಿ ಇಲ್ಲ. ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆಯು ಅಭಾವದಿಂದ ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳು ದುರ್ಭಿಕ್ಷಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಜನರು ಬಹಳ ಕಂಗೆಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದೆ. ಅಲ್ಲರತಕ್ಕೆ ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಬೇಸಾಯವನ್ನೇ ನಂಬಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕವರು; ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮಗೊಳ್ಳಲು ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಂದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರಾರದಲ್ಲಿ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಅನೇಕ ಮನವಿಗಳನ್ನು ರೈತರು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸರಾರಕ್ಕೂ ಮದರಾಸು ಸರಾರಕ್ಕೂ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಒಪ್ಪಂದದ ಪ್ರಕಾರ ಈ ನಾಲಾಬಡಾವಣೆಯಿಂದ ಇನ್ನೂ 3,000 ಎಕರೆಗೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರಾರದವರು ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೂಡಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ಈ ಖೋತಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved :

“That the demand under the head be reduced by Rs. 100.”

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಈ ಅಣೆ ಕಟ್ಟಿ ನಂಬಂಧವಾಗಿ ಯಾವ ಪರಿಶೀಲನೆಯೂ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ನಮಗೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅಂದಾಜು ಆಗಿರುವುದು ಗೊತ್ತೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅದೂ ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ; ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರ ಭರವಸೆಯ ಮೇಲೆ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಕ್ಕೆ ಸಭೆಯ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಬೇಡುತ್ತೇನೆ.

Cut motion was, by leave, withdrawn.

Repair of Tanks in Pandavapura Taluk.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವೈ. ನೀಲೇಗೌಡ (ಪಾಂಡವಪುರ).—ಸ್ವಾಮಿ, ನನ್ನ ಖೋತಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ:—

“ನೀರಾವರಿ ಕಾಂಗಾರಿಗಳು, ನೀರಿನ ಮೇಲಿನ ಸಂಚಾರ ಸಂಬಂಧ ಕಾಂಗಾರಿಗಳು, ಕಟ್ಟಿ ಕಾಂಗಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಜಲಮಾರ್ಗಗಳ ಕಾಂಗಾರಿಗಳ ಕೆಲಸಗಳು” ಎಂಬ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಕೋರಿರತಕ್ಕ 16,89,000 ರೂಪಾಯಿಗಳು ‘ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್’ ಮನವಿಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ 100 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು. (ಪಾಂಡವಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕೆರೆಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ).

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ವೈ. ನೀರೇಗೌಡ.)

ಸ್ಯಾಮಿ, ನಮ್ಮ ಪಾಂಡವಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 175 ಹಳ್ಳಿಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ 36 ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ನಾಲೆಯಿಂದ ನೀರು ಒದಗಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದೆ. ಉಳಿದ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಇರತಕ್ಕ 75 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ 8,600 ಎಕರೆ ಮಾತ್ರ ತರೀ ಜಮೀನು, ಉಳಿದದ್ದೆಲ್ಲಾ ಖುಷ್ಕಿ ಆಗಿದೆ. ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಈ ಪ್ರದೇಶ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೂ ಕೂಡ ಸಿಕ್ಕಿ ಜನಗಳು ತುಂಬಾ ನೊಂದು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 15-20 ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕೆರೆಗಳು ಇವೆ. ಈ ಕೆರೆಗಳು ಒಡೆದು ಹೋಗಿ ಸುಮಾರು 30-40 ವರ್ಷಗಳಾಗಿವೆ. ಅಲ್ಲಂದಲೂ ಕೂಡ ರೈತರು ಅನೇಕ ವಿಧವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಮನವಿಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರದವರಾಗಲಿ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಲಿ ಒಂದು ಕೆರೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ದುರುದ್ದೇಶದಿಂದ ಟೀಕಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದ ಮರಾಮತ್ತು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ದಕ್ಷರಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಅದು ನಿಜ. ಹಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಸಹ ನೀರಿಲ್ಲದೆ ಹಾಹಾಕಾರ ಪಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಏಕೆ ಒಂದು ಕೆರೆಯು ಕೂಡ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಅವರು ಒಂದು ಸಮಜಾಯಿಷಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲೂ ಸಹ ಪದೇ ಪದೇ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ತಿಳಿಸಿ, ತಿಳಿಸಿ, ನನಗೇ ಬೇಕೆಂದು ಆಗಿದೆ. ನನಗೇ ಬೇಕಾರಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಬೇಕಾರಾಗಿರಬಹುದು. ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ನೀರನ್ನು ಕಾಣುವಂತೆ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮುಖೇನ ಅವರಲ್ಲಿ ಈ ಮನವಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಈ 10-15 ಕೆರೆಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೆ ಸುಮಾರು 1½-2 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳವರೆಗೂ ತರೀ ಜಮೀನು ಸಾಗುವಳಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ನೀರು ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಖುಷ್ಕಿ ಬೆಳೆ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಎಲ್ಲ, ಕಂದಾಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಅರ್ಧ ಕಂದಾಯ ಎಲ್ಲಾ ಕೊಟ್ಟಾದಮೇಲೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಅದು ಅವನು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಬಡ್ತಿಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವರ್ಷವೇ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಒಂದಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರಗೊಳಿಸಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಉಪಕಾರಮಾಡಿ ಕೀರ್ತಿಪಡೆಯಿರಿ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಮುಖೇನ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸ್ಯಾಮಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನೀರೇಗೌಡರು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ದುರುದ್ದೇಶದಿಂದ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಪಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಎರಡು ಅಥವಾ ಒಂದು ಕೆರೆಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಂದು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿದರು. ಕೆರೆಗಳು ಜೋಡೀ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಜೋಡೀದಾರರು ಕಾಂಟ್ರಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ರೈತರು ಒಪ್ಪಿದರೆ ಜೋಡೀದಾರರು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ, ಜೋಡೀದಾರರು ಒಪ್ಪಿದರೆ ರೈತರು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ, ಇಂದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅಲ್ಲ ಇದೆ. ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಕೂಡ ಜಾಗೃತ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ

ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಭರವಸೆ ಕೊಡಬಲ್ಲೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವೈ. ನೀರೇಗೌಡ.—ವಾಪಸು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಲಕ್ಕೆ ಸಭೆಯು ಅಪ್ಪಣೆ ಬೇಡುತ್ತೇನೆ.

The cut motion was, by leave, withdrawn.

Mr. SPEAKER.—Sri Sivappa has got three cut motions (40, 41 and 42). He may select one of them.

Sri G. SIVAPPA (Holalkere).—I will move the first one, Sir, Sl. No. 40.

Constructing Feeder Channel from Magadi Halla to Kunigali and Hulimalali Tanks in Holalkere Taluk.

Sri G. SIVAPPA.—Sir, I beg to move :

“That the Demand under the head ‘19. Construction of Irrigation, Navigation, Embankment and Drainage Works for Rs. 16,89,000 be reduced by Rs. 100 (to raise a discussion on the need for constructing a Feeder Channel from Magadi Halla to Kunigali and Hulimalali tanks in Holalkere Taluk).”

ಸ್ಯಾಮಿ, ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಯವರಿಗೂ ಇದ್ದಂತೆ ನಮಗೂ ಇರತಕ್ಕ ಅನಾನುಕೂಲಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇವೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯವರು ಕ್ಷಾಮ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರು ಎಂಬುದೂ ಸಹ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರ. ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅವು ಒಡೆದುಹೋಗಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲದೆ ಹಾಗೆ ಆಗಿದೆ. ಈಗ ನಾನು ಕೇಳಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರ ಏನು ಎಂದರೆ: Constructing a Feeder Channel from Magadi Halla to the tank of Kunigali and Hulimalali in Holalkere Taluk. ಇದು ಬಹಳ ದಿವಸದಿಂದ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಆಗಿದೆ. ನಾನು ಈ ದಿವಸ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಕಂಡೆ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಕೆಲವು ಜನರು ‘ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ಧಪ್ಪನವರು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಎಲ್ಲಾ ಮಾಡಿಸಿಬಿಡುತ್ತೇವೆ’ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದಾದ ಮೇಲೆ ತಾವು ಬಂದಿರಿ; ಆಗ ‘ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಿದ್ಧಪ್ಪನವರು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿ ಈ ಕೆಲಸಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇವೆ’ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಅದೇನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೋ ಏನೋ ಅಂತೂ ಈಗ ಆ ಕೆಲಸ ಆಗದೆ ಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ ತಾವು ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಬಹಳ ದಿವಸದಿಂದ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಆಗಿದೆ. ಮೊನ್ನೆ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದ್ದಾಗ ರಿಲೀಫ್ ವರ್ಕ್ ಎನ್ನುವ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್

ಮಾಡಿಸುತ್ತೇವೆ, 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಸರಿಯಾದ ಕಡೆ ಜಾಗ ತೋರಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮೂರು ಕಡೆ ಜಾಗ ತೋರಿಸಿ ದರೂ ಯಾವ ಕಡೆಯೂ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದು ಬಹಳ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ. ಈ ಚಾನರ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಎರಡು ಕೆರೆಗಳೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ತಾವು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲು I, ಪುಟ 344 ಸ್ವಲ್ಪ ನೋಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, Construction of a new tank near Bharmanayakanadurga—Budget Estimate for 1954-55—Rs. 5,000—Works connected with food production drive ಎಂದು ಹೇಳಿ ದ್ದೀರಿ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಭರ್ಮನಾಯಕನ ದುರ್ಗ ಎನ್ನುವುದು ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿ ತಾವು ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿರುವುದು Davangere Division, Hosadurga ಎಂದು. ಇದು ಯಾವುದು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೊಸದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಭರ್ಮನಾಯಕನ ದುರ್ಗ ಎಂದು ಇದೆಯೇ ಎಂದು ಅಮಲ್ಗಾಮವನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿದೆ. ಮತ್ತೆ ಇನ್ನೂ ಯಾರು ಯಾರನ್ನೂ ವಿಚಾರಿಸಿ, ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿ ಎಂತಲೇ ಹೇಳಿದರು. ಇದು ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ತಾವು ಪರಾಮರ್ಶಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದೆ. ಭರ್ಮನಾಯಕನ ದುರ್ಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೆರೆ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಎಸ್ಪಿ.ಮೇಟು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಹೊಳಲ್ಕೆರೆಗೆ ಸೇರಿದ್ದೇ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. Clerical mistake ಆಗಿದ್ದರೂ ಆಗಿರಬಹುದು.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member is adopting a new technique so that by moving one cut motion, he is trying to bring the subject matter of the other two cut motions also. He may confine himself to the subject matter of the cut motion No. 40. He should not create bad precedents.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ.—ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ನೂಚನೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved:

“That this demand be reduced by Rs. 100.”

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಿವಪ್ಪ ನವರು ಹೇಳಿದ ಸಕಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಹಳ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ಶಿವಪ್ಪನವರಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಭರವಸೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅವರು ಈ ಖೋತಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

Sri G. SIVAPPA.—I seek leave to withdraw my cut motion.

The cut motion was, by leave, withdrawn.

Construction of a feeder channel to Alagud Tank.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR (T.-Narasipur).—Sir, I move:

“That the demand under the head ‘19. Construction of Irrigation, Navigation, Embankment and Drainage Works’ for Rs. 16,89,000 be reduced by Rs. 100 (in order to impress on Government the necessity of undertaking the construction of a feeder channel to Alagud tank in T.-Narasipur Taluk, Mysore District).”

Sir, the Alagud tank is a major tank situated in T.-Narasipur taluk. I had moved similar cut motions in the previous years and the Government were pleased to say that they would undertake the construction of a feeder channel, but still the work has not yet been commenced. The tank has an *atchkat* of 400 acres and with the improvement of the channel, I believe, we can have an *atchkat* of 500 to 600 acres. All these years the raiyats are paying wet assessment without raising crop. The tank has not been full for a number of years and only this year the tank was full, but it was full at a time when the *atchkatdars* could not undertake irrigational activity. The Hon'ble Minister for Public Works was pleased to visit this place last year and the Chief Engineer inspected the place, but I do not know whether any estimate has reached the Government. I request, therefore, that the necessary estimate may be obtained as early as possible and sanction accorded.

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved:

“That the demand be reduced by Rs. 100.”

Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—Sir, the matter is being investigated. I may tell the Hon'ble Member that the estimate is under preparation. We will take early steps to finalise the matter.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—I seek leave to withdraw my cut motion.

The cut motion was, by leave, withdrawn.

Construction of Tank near Manchiladore.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸಿ. ನಂಜುಂಡಯ್ಯ (ಕೋರ).—ಸ್ವಾಮಿ, ನನ್ನ ಖೋತಾ ಸೂಚನೆ ಈ ರೀತಿಯಿದೆ:—

“The demand under the head ‘19. Construction of Irrigation, Navigation, Embankment and Drainage Works’ for Rs. 16,89,000 be reduced by Rs. 100 (to raise a debate on the immediate necessity of constructing a tank near Manchiladore in Hagalvadi Hobli, Gubbi Taluk).”

ಈ ಹಾಗಲವಾಡಿ ಹೋಬಳಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಮಳೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಬಾರದ ಕ್ಷಾಮಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿರುವ ಒಂದು ಹೋಬಳಿಯಾಗಿದೆ. ನಾನು ಹೇಳುವ ಸ್ವಲ್ಪ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಪ್ರದೇಶ. ಅಲ್ಲಿ ಆ ಊರಿನ 8 ಮೈಲಿ ಸುತ್ತ ಎಲ್ಲೂ ಯಾವ ಕೆರೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಈ 20ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲೂ ಬತ್ತದ ಪೈರು ಹೇಗಿದೆಯೆಂದು ಕಾಣದಿರುವ ರೈತರು ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆಂದು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಂಥ ಕಡೆ ಒಂದು ಕೆರೆ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಗೂ ಹೇಳಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಆಸರೆಯಿದೆ; ಮನಸ್ಸಿದ್ದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೆರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಎಸ್ಸಿ.ಮೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಲಾಖೆಗೆ ಹೇಳಿದರೂ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ನಭೆ ಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದ ಮೇರೆ ಎಸ್ಸಿ.ಮೇಟ್ ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ 4 ಕಡೆ ಕೆರೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಒಂದಕ್ಕೊಂದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದಂತೆ ಎಸ್ಸಿ.ಮೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಎರಡು ಕೆರೆಗಳ ಅಂದಾಜುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕಡಮೆ ಬರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಿದೆ. 2 ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಒಂದೇ ಕೆರೆ ಮಾಡಿದರೆ ಉಪಕರವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ ಎಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆರೆ ಕಟ್ಟಿದರೆ ಸುತ್ತಲೂ ಇರುವ ಪ್ರದೇಶ ದಲ್ಲಿರುವ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ನೀರು ಬಂದು ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಿಂದ ಏಪ್ರಿಲ್ ವರೆಗೂ ಕುಡಿಯಲು ನೀರಿಲ್ಲದೆ 4-5 ಮೈಲಿಗಳಿಂದ ನೀರನ್ನು ತರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಷ್ಟವನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು.

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved:

“That the demand be reduced by Rs. 100.”

ಶ್ರೀ ಕಡಿಮಾಳ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಮಂಚಲ ದೊರೆ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ಕೆರೆ ಕಟ್ಟುವ ಬಗ್ಗೆ ಎಸ್ಸಿ. ಮೇಟ್ ತಯಾರಾಗಿ ಅದು ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಈಗ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಅದು ಬಂದ ನಂತರ ನೂಕುಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅವರ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮನವಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Sri B. C. NANJUNDAIAH.—I seek leave to withdraw my cut motion.

The cut motion was, by leave, withdrawn.

Mr. SPEAKER.—The question is:

“That a sum not exceeding Rs. 16,89,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of ‘Construction of Irrigation, Navigation, Embankment and Drainage Works’.”

The motion was adopted.

DEMAND No. 12—GENERAL ADMINISTRATION STATE LEGISLATURE AND ELECTION CHARGES.

25. GENERAL ADMINISTRATION (B. PARLIAMENT AND THE STATE LEGISLATURE AND C. ELECTION FOR LEGISLATURE.)

Mr. SPEAKER.—Motion moved:

“That a sum not exceeding Rs. 12,75,700 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of ‘General Administration (State Legislature and Election Charges).’”

The first cut motion is in the name of Sri Srinivasa Iyengar. So far as this cut motion is concerned, it deals mostly with the Legislature. There is the Law Minister and the Chairman in the other House; so, it will not be all right to discuss it here. It is better that the Hon'ble Member leaves it.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Very well, Sir.

Necessity to abolish Legislative Council.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ನಾರಾಯಣರಡ್ಡಿ (ಬಾಗೇಪಲ್ಲಿ—ಗುಡಿಬಂಡೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ನನ್ನ ಖೋತಾ ಸೂಚನೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ:—

“The demand under the head ‘25. General Administration (B.

Parliament and the State Legislature and C. Election for Legislature)" for Rs. 12,75,700 be reduced by Rs. 100 (to urge the necessity of abolishing the Legislative Council in Mysore)."

ಸ್ವಾಮಿ, ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತು ಎಂಬುದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಬಳಿ ಆನೆಯದ್ದು ಹಾಗೆ, ಇದು ಬರೀ ಭೂಪಣ ಕ್ಯಾಗಿ, ಅಡಂಬರಕ್ಕಾಗಿ ಇರುವುದು. ಇದರಿಂದ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಚರಿಗಾಗಲಿ, ದೇಶಕ್ಕಾಗಲಿ ಯಾವ ವಿಧ ವಾದ ಸಹಾಯವೂ ಇಲ್ಲ, ಅನುಕೂಲವೂ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ Financial matters ಬಂದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಓಟು ಕೊಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಆ ಸಭೆ ಏನಾದರೂ ಸಲಹೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇರಬೇಕೇ ಹೊರತು ಮತ್ತೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ 2 ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ. ಅದೆ ರಲ್ಲೂ ನಂಸ್ತಾನದ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಖೋತಾ ಇರುವಾಗ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿಗಾಗಿ ಇಷ್ಟು ಹಣ ವ್ಯಯ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಅದು ರೆಪ್ರೆಸೆಂಟೇಟಿವ್ ಬಾಡಿನ ಸಹ ಅಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ 13 ಜನ ನಾಮಿನೇಟೆಡ್ ಮೆಂಬರುಗಳು ಬೇರೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಆ ಹದಿಮೂರರಲ್ಲಿ 11 ಜನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದವರು. ಜೊತೆಗೆ ಈಗ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡುಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ವಜಾ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೂ ಸಹ ಆ ಬೋರ್ಡಿನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಸದಸ್ಯರುಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡುಗಳು ವಜಾ ಆಗಿರುವಾಗ ಅದರ ಮೂಲಕ ಬಂದಿರುವ ಸದಸ್ಯರು ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಈ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಕೆಲವರು ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಇದಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಶೇಷವೇನೆಂದರೆ, ಈಗ ಕಟ್ಟುತ್ತಿರುವ ವಿಧಾನಸೌಧವೆಂಬ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿ ಸಹ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನವರಿಗಾಗಿ ಒಂದು wingನ್ನು ಸಹ reserve ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಮಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಖೋತಾ ಇರುವಾಗ ಅನವಶ್ಯಕವಾದ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿಗಾಗಿ, ಅದರಲ್ಲಿರುವ Guardian Angelsಗಾಗಿ ಒಂದು wing reserve ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕಾಗಿ 10—15 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದು monumental waste. ಈ ತರಹ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಡ ರೈತರ, ಸಾಮಾನ್ಯ ದೇಶದ ಪ್ರಜೆಗಳ, ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರ ಹಣವನ್ನು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನು * * *

ಸೇರಿಸಿ ಒಂದು ಸಭೆ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದು ನಮ್ಮ ದುರ್ದೈವವೋ ಏನೋ ತಿಳಿಯದು.

Mr. SPEAKER.—Don't you think, Sri Narayana Reddy, to presume so many things is uncharitable?

Sri B. V. NARAYANA REDDY.—In my opinion they are all facts; whether the Government takes it or not, it is left to them.

ಇದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ದೊಡ್ಡದು ಯಾವುದೆಂದರೆ, 'Back door method' ಎಂದು ಹೇಳುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಜನರು ಸಿಕ್ಕದಿದ್ದರೆ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಮನೆಯಲ್ಲಿ elders ಆಗಿ ಕೂಡಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ. Un-democratic methodನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸೌಕರ್ಯ ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತು ನಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಬೇಗ ಕಡೆವಿಡಿ ಎಂದು ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿ ಈ ಖೋತಾ ನೂಚನೆಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved:

"That this demand be reduced by Rs. 100."

Sri H. C. LINGA REDDY (Malur).—Sir, there is no doubt that the Upper House in our State is more an ornament than a necessity. It is only a show and for the purpose of that show we are keeping the Upper House at a cost of two lakhs of rupees. At a time when we are faced with deficits in our finances, it is very necessary for us to think whether there is any necessity for a House of this kind, especially at a time when other States in India, bigger than Mysore in area, States like Hyderabad, Orissa, etc., have no Upper House. Prior to the Constitution there were Upper Houses in some of the States and they have foregone the luxury of this Upper House now. A time has come to think whether the Upper House is necessary for Mysore. In my opinion there is no necessity absolutely for it at all. One of the justifications given for having this Upper House is that there will be sober-minded men in the Upper House and they will check the hasty actions of the Lower House and so on. Sir, we know how far the Upper House is influencing the decisions of this House. Therefore, I feel there is no necessity of the Upper House at present and we have got to recommend to the President of India and the Parliament that we do not need the Upper House.

4-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ (ಸಾಗರ—ಹೊಸ ನಗರ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಿ. ವಿ. ನಾರಾಯಣ ರೆಡ್ಡಿಯವರು ಈ ಸಭೆಯಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಖೋತಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತಾ ಈ ನಂಸ್ತಾನದಲ್ಲಿ ಈಗಿರುವ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸುವುದುಚಿಂತನೆಯಾದೆಂದು ನಾನೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಈ ವೈಧಾನಿಕ ಪ್ರಜಾತತ್ವವನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.)

ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ವಿಧಿಗಳ ನುಸಾರವಾಗಿ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ವಿಧಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಕೆಲವು ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲೂ, ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಎರಡು ಮನೆಗಳ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಎರಡು ಮನೆಗಳಿದ್ದು ಅದನ್ನೇ ಈಗಲೂ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಈಗ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಎರಡು ಮನೆಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲವೆಂಬುದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮನೆಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಒಂದು ರೋಗಕಣಭಿ, ಇನ್ನೊಂದು ರಾಜ್ಯಪರಿಷತ್ತು. ಏಕೆಂದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಥಾನಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಇರಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಇನ್ನು ಈ ಪ್ರಜಾ ತಂತ್ರದ ಮೂಲವನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಹೋದರೆ, ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಹೌಸ್ ಆಫ್ ಲಾರ್ಡ್ಸ್ ಮಾತ್ರ ಇತ್ತು. ಅಮೇರಿಕಾ ಹೌಸ್ ಆಫ್ ಕಾಮನ್ಸ್ ಬಂತು. ಈಗ ಕಾಮನ್ಸ್ ಸಭೆಗೇ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಆದರೂ ಸಹ ಹೌಸ್ ಆಫ್ ಲಾರ್ಡ್ಸ್ ಎಂಬುದು ಇನ್ನೂ ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ವಿಧಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಾಗಿ ದೇವೇಂದ್ರನೇ ಮೇಲ್ಮನೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಈಗ ಪ್ರಜಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತಿರುವ ಈ ಕೆಳ ಮನೆಯೇ ಎಲ್ಲ ಅನುಕೂಲವನ್ನೂ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಿರುವಾಗ, ಈ ಮೇಲ್ಮನೆ ಇರುವುದು ವೈಯಕ್ತಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ತಿಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಏನನ್ನೂ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಈಗ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ, ಮುಂಬಯಿ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಅಲ್ಲಿಯ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತು ರದ್ದಾಗಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಅಂಗೀಕಾರವಾಗಿದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯೂ ಸಹ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಯಾ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಿಗೆ ಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಜಾ ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟ್ ಪಾರ್ಟಿಯೂ ಸಹ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮನೆಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ, ಮೇಲು ಮನೆ ಎಂಬುದು ಹಣಕಾಸಿನ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರವನ್ನೂ ಹೊಂದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿಲ್ಲ, ಆದುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸುವುದರಿಂದ ಯಾವ ಹಾನಿಯೂ ಇಲ್ಲವೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಈಗಿರತಕ್ಕ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸುವುದರಿಂದ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ರೀತಿಯಲ್ಲಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಾಗಲಿ ಹಾನಿಯಿಲ್ಲ. ಮೇಲಾಗಿ, ಇದನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸುವುದರಿಂದ ಹಣಕಾಸಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಕಾರ್ಯದಕ್ಷತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಯುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಕ್ಷೇಮಕರವೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನೂ ಈ ಬೋಕಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

SRI A. BHEEMAPPA NAIK (Molakalmuru).—Sir, I feel that the criticism, especially some words expressed by

my friend Sri Narayana Reddy, are uncharitable, not to speak that they are uncalled for. It is one thing to say that that House does not serve a very good purpose. But is quite a different thing to use such words.....

Sri B. V. NARAYANA REDDY.—Some of them I said.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Even if it refers to one of them, it does not serve and it will not do credit to the dignity of any House to use such words, especially when they are not backed up by facts and figures. I am very sorry that he should have used such words.

Sri B. V. NARAYANA REDDY.—The concrete fact of waste of budget on that will bring in such words.

Mr. SPEAKER.—No, no. That is not reasonable.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—I am very sorry that we, members of this House, should address our elders with such words, whatever it is. This is not the only instance of its kind. Take any democratic country in the world. Just to stop hasty legislation two such Houses are there in existence. There is the example of the House of Lords and the House of Commons. In America there is an Upper House; so also in several States. This is an experiment we are making. Ours is after all a new Constitution. We have just started. Not even two years have elapsed. We have formed a House and that House has been elected partly if not wholly. It is under the Constitution that that House is in existence. Let us not be too hasty in judging the merit or the demerit of that House or the merit or the demerit of the members of that august House. It is just and proper that we have to wait, that we have to wait for some time. We have after all just begun and I do not know what utility there will not be when legislative measures of far-reaching type are passed here and go to the Upper House. In fact we have derived much inspiration by the advice or opinion offered by that House. Even the Cabinet must have derived much help from them. When such is the case,—I do not want to repeat those words,—any way, it would not be proper for us to send them

such compliments as those which my friend paid. They have done their best. And if really we think that that House does not serve any purpose, let us then think over. To say that spending Rs. 2 lakhs for a Legislative House of that type would be wasteful is uncalled for. Why not we at the same time set an example, and why not especially my friend Sri Narayana Reddy who is rich enough, say that the Rs. 150 he is getting is wasteful and he for one can give it up and thereby there will be saving? It is not correct to say that expenditure on that House is wasteful.

Sri B. V. NARAYANA REDDY.—Why should I alone forego? Let every one forego.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—What I say is, they are there and you have to pay. If you decide and say finally 'We do not want that House,' that is a different thing altogether. But I feel that the time has not yet come to say that. The Central Government has given us the option or the freedom to state whether it serves useful purpose or any such thing. Let us wait for some time, at least until the end of this term till the general election takes place. At the end of the term, if we feel like that House does not serve any purpose, we are at liberty to say that it has not been of any use. Then we shall think over. But I feel that that House is necessary in order to prevent hasty legislation, in order to give weighty advice when necessary, in order to see that legislation that is passed is properly done. In order to do that, the presence of that House, at least for some years to come, is very necessary and we should not experiment on things so quickly brushing aside the possibilities of the usefulness of that House.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ (ತುರುವೇಕೆರೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಈ ಖೋತಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿ ಬಂದೆ ರದು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ 28 ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳ ಪೈಕಿ 6 ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಈ ಮೇಲಿನ ಮನೆ ಇದೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಲಿನ ಮನೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಇತರ ದೇಶಗಳ ಮಾದರಿಯಂತೆ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು ಹೇಳಿದರು. ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ Federal System of Government ಇದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿದೆ. ನಾನು 2 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಬಡ್ಡಿನ ವಿಚಾರದ ಮೇಲೆ

ಮಾತನಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಉಪಯೋಗ ಇದ್ದರೆ ಅದು ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರದೂ ಅಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ (ಬಿ) ಸ್ಟೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಒಂದರಲ್ಲೇ ಈ ಮೇಲಿನ ಮನೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು. ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೂ ಕೂಡ ಇದು ಇರುವುದು ಅನಾವಶ್ಯಕ ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಮೊನ್ನೆ ತಾನೆ ಬೊಂಬಾಯಿ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಮೇಲಿನ ಮನೆ ಅನಾವಶ್ಯಕ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರದ ಪಾರ್ಟಿ ಮೆಂಬರ್‌ಗಳೂ ಸಹ ನಿರ್ಣಯ ತಂದು ಈ ಮೇಲಿನ ಮನೆಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಹೊರಟು ಮಿಸ್ಟರ್ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಿಂದ ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಪ್ರಕಾರ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮೇಲಿನ ಮನೆ ಅನಾವಶ್ಯಕ ಎಂದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇದನ್ನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾಲಬೇಕು, 3 ವರ್ಷ ಬೇಕು, 6 ವರ್ಷ ಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಅವರವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಮೇಲಿನ ಮನೆಯಿಂದ ಏನಪ್ಪಾ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆದದ್ದು ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲ ರಿಪೀಟ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇವೋ ಅವುಗಳನ್ನೇ ಅಲ್ಲೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಏನು ಜವಾಬು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಅಲ್ಲೆಯೂ ಅದೇ ಜವಾಬುಕೊಡಬೇಕು.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—That is the case everywhere, all over the world.

Sri B. HUTCHE GOWDA.—What are those countries, I want to know. ಈಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ನೆರೆಹೊರೆ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವಾಗ ನಮಗೆ ಏನು ಅಂಥ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಏನು ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶ ಇದೆ ಎಂಬುದೂ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ. ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಣೆ ವಿಚಾರ ಇದೆ. ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಮುಖ್ಯ ವಿಚಾರಗಳು ಇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಎರಡು ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳೂ ಇರುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಅನಾವಶ್ಯಕ. ಯಾವ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಇದು ಇರಲಿ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇಲ್ಲ. ನಾನಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, 22 ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಇರುವ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ, ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲಿ ಆಗಲೇ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಬಾಕಿಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವೊತ್ತೋ ನಾಳೆಯೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅಂಥ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ರಚನೆಯಾಯಿತು, ರಚನೆಯಾಗುತ್ತಲೇ ಮೇಲಿನ ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಅದು ನಮಗೆ ಇಂಡಿಕೇಷನ್ ಇದೆ ಹಾಗೆ ಇದೆ. ಅಂಥ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮೇಲಿನ ಮನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥದರಲ್ಲಿ ಬೇಕೇ ಬೇಡವೇ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಇದ್ದೂ ಅನೇಕರು ಮೇಲಿನ ಮನೆ ಇರಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಸೂಪರ್ ಫ್ಲಯಿಂಗ್, ಅನಾವಶ್ಯಕ, ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕ ತೊಂದರೆ ಆಡಳಿತ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸುಲಲಿತವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳೂ ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಅಂಥ ದೊಡ್ಡದಾದ, ಕ್ಲಿಷ್ಟವಾದ ಸಮಸ್ಯೆ ಚರ್ಚೆಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ದೇಶ ರಕ್ಷಣೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕದ್ದೇ ಹೊರತು ಬಾಕಿ

ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ನಮ್ಮ ಆಡಳಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಂಥ ಯಾವ ಕಷ್ಟವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ದ್ವಿಗುಣಿತವಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುವುದನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ತಪ್ಪಿಸಬೇಕಾದದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇದನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR (T.-Narasipur).—Sir, I support the cut motion. Bicameral Legislature in Mysore State is really a matter of superfluity. In the first place, if it is intended to serve as a check on hasty legislation, I can say that any Bill referred to a Select Committee of this House can as well serve the same purpose. If it is intended to serve the principle of functional representation, you can as well expand this House and see that such representation is given.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—There is no provision in the Constitution.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—You can as well amend the Constitution.

And so far as the technical and expert advice is concerned on any Bill, we can appoint a committee of this House and invite technical opinion and we have powers to request anybody to come and give us that technical advice that we want and change the provisions of the Bill. Therefore, taking all these into consideration, spending nearly two lakhs of rupees can easily be avoided. In the words of Chutani, a famous diplomat of France: 'It is an avoidable luxury and a pompous futility.' If suppose the Upper House agrees with this House, then the existence of the Legislative Council as the Upper House is really superfluous. Supposing it disagrees, once again, we do not agree with the opinion of the Upper House. Sir, it reminds me what the Caliph said once when he went to the Library at Alexandria.

"Do these books agree with Quoran? If they agree, they are not necessary. If they do not agree, these Books are to be destroyed."

Well, we may not feel the same way. When it is only a question of having some check on our legislation, we can as well do it in this House and the existence of the Upper House or the Bicameral Legislature for a small

State like Mysore, is perhaps beyond our means.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ (ಕುಣಿಗರ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದುವರೆಗೂ ಮೇಲು ಮನೆ ಅನಗತ್ಯ ಎಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾರಾಯಣ ರೆಡ್ಡಿ ಯವರ ಬೋಧನಾ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಿದೆ. ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಕೂಡ ನಾವು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮೇಲು ಮನೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಕೊಂಚ ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಬೇಕು. ಮೇಲುಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಿಮರ್ಶಿಸಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನವಾದಂಥ ಕೆಲವು ಲೆಜಿ ಸ್ಲೇಷ್‌ಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರಬೇಕು, ನಿಶ್ಚಯ. ಆದರೆ ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೂ ಇತರ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೂ ಇರತಕ್ಕ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚಿಸಿದರೆ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಸದಸ್ಯರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮೆಜಾರಿಟಿ ಜನಾಂಗ ಇರತಕ್ಕವರಿಗೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಅದು ಯಾವಪಕ್ಷ, ಪಾರ್ಟಿಯೇ ಆಗಿರಲಿ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಆಗಲಿ, ಪಿ.ಎಸ್.ಪಿ. ಆಗಲಿ, ಯಾವ ಪಕ್ಷದಿಂದಲೂ ಮೈನಾರಿಟಿ ಪಂಗಡದವರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಇದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತಹವರ ಹಿತವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕೆ.....

Sri M. MADAI AH.—I rise to a point of order, Sir. I want to know from the Chair and I request the Chair to give its ruling, whether this question of abolition of the Upper House can be discussed by this House at the time of voting of grants.

Mr. SPEAKER.—The cut motion is to the effect that there should be a reduction of Rs. 100. It is quite relevant and it is admissible.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ.—ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಮೈನಾರಿಟಿ ಪಂಗಡದವರಿಗೂ ಕೂಡ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ನಾವು ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವಾಗ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಂಥಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾವು ಮೆಜಾರಿಟಿ ಪಂಗಡದವರೇ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದು ಮೈನಾರಿಟಿ ಪಂಗಡದವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿನ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ಅನೇಕವಾದಂಥ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ವಿಧವಾದ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕಲೆ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಉದ್ಯಮಗಳು ಯಾವಯಾವುದು ಇವೆಯೋ ಅವುಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವಂಥ ತಜ್ಞರನ್ನು ಈ ಮೇಲು ಮನೆಯಲ್ಲಿ, ಅರಿಸಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವಾಗ ಎಲ್ಲರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾದುದು. ಹೀಗಿರುವಾಗ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಕೈನುಗುಣವಾಗಿ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಆ ಸಭೆಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಸಂಕುಚಿತ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಯೋಚಿಸಬೇಕಾದುದಾದರೆ ದೇಶವನ್ನು ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಕುಳುಬಿಟ್ಟಿತ್ತು ಎಂಬುದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೇಲುಮನೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹಗುರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾದುದಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಕಾರಾವಕಾಶವಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—The question is :

“That a sum not exceeding Rs. 12,75,700 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of ‘General Administration (State Legislature and Election Charges)’.”

The motion was adopted.

DEMAND No. 37—WORKING EXPENSES IRRIGATION WORKS.

XVII I.N.E.D. WORKS FOR WHICH CAPITAL ACCOUNTS ARE KEPT.

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

“That a sum not exceeding Rs. 33,28,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of ‘I.N.E.D. Works for which capital accounts are kept—Working Expenses’.”

Water Supply to Bagepalli.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ನಾರಾಯಣರದ್ಡಿ (ಬಾಗೇಪಲ್ಲಿ—ಗುಡಿ ಬಂಡೆ).—ಸ್ವಾಮಿ ನನ್ನ ಪೋತಾ ಸೂಚನೆ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

“The demand under the head ‘XVII. Irrigation, Navigation, Embankment and Drainage Works for which Capital Accounts are kept—Working Expenses’ for Rs. 33,28,000 be reduced by Rs. 100 (to urge the necessity of sanctioning water supply scheme to Bagepalli).”

ತಮಗೆ ತಿಳಿದ ಹಾಗೆ ಬಾಗೇಪಲ್ಲಿಯ ಬಹಳ ಹೈವ್ವೇಜ್, ಅಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗಳು ಬಹಳ ಆಳವಾಗಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಬೇಸಗೆ ಕಾಲ ಬಂದಾಗ ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಬತ್ತಿಹೋದಾಗ ದೂರ ಹೋಗಿ ಚಲುವುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ನೀರನ್ನು ಹೊತ್ತು ಕೊಂಡು ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಏಳುಂಟು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ನೀರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು 18 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದರೂ ಸರಿಯಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ 93 ಸಾವಿರ ಚಿಲ್ಲರೆ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಾಲವನ್ನು ಬೇರೆ ಆ ಪ್ರಾಂತದ ನೀರು ಸರಬರಾಯಿಗಾಗಿ ಮಂಜೂರು

ಮಾಡಿದೆ. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಸಹ ಅಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ ವನ್ನೇಕೆ ಒದಗಿಸಿಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ಈಗ ರಾಧರೂ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved :

“That the demand be reduced by Rs. 100.”

Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—Sir, a sum of Rs. 93,300 has been sanctioned to Bagepalli towards Water Supply Scheme. The scheme has been sanctioned both administratively and technically. Tenders have been approved and the work will be commenced very early. As regards water supply to rural areas, as I have said before, we have allotted ten lakhs of rupees for 1954-55. Regarding the apportionment made to Bagepalli Taluk, certain areas would be taken up this year in the matter of new wells.

Sri B. V. NARAYANA REDDY.—I seek leave to withdraw the cut motion.

The cut motion was, by leave, withdrawn.

Mr. SPEAKER.—The question is :

“That a sum not exceeding Rs. 33,28,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of ‘I.N.E.D. Works for which capital accounts are kept—Working Expenses’.”

The motion was adopted.

DEMAND No. 41-A. CAPITAL OUTLAY ON CIVIL WORKS.

81—CAPITAL ACCOUNT OF CIVIL WORKS.

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

“That a sum not exceeding Rs. 28,00,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of ‘Capital Account of Civil Works’.”

There is a cut motion in the name of Sri Srinivasa Iyengar.

Vidhana Soudha.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR (T-Narsipur).—I beg to move:

‘That the demand under the head ‘81. Capital Account of Civil Works’ for Rs. 28,00,000 be reduced by Rs. 100 (in order to raise a debate on the unwise step of Government in having undertaken the construction of Vidhana Soudha Building).’

Sir, the building styled as Vidhana Soudha is designed to give a floor area of 4.2 lakhs of sq. ft. It is proposed to be built in Bangalore with beautiful stones, polished granite, coloured polished stones, with lifts and six staircases. It is no doubt a magnificent edifice and a specimen of the Dravidian renaissance. Sir, the Kings of India have left behind several such monumental structures. The Moghals have left the ‘Lal Killa’ and the ‘Taj’; the Cholas, Pandyas and Hoyasalas have left behind magnificent temples and the Congress Government, perhaps desires to leave behind this ‘Vidhana Soudha’. Sir, the description of this beautiful building makes me feel that we are in a dreamland. I believe the people of Mysore are not in a position to pay for this. Sir, I have asked many a time as to what is the total rent that is being paid in Bangalore by Government to run their offices in rented buildings. Sir, it is estimated that this building would cost Rs. 60 lakhs excluding service. If the service charges are included, it would come to about a crore. We have paid it from borrowed funds. There will be a commitment to the extent of 11 lakhs per annum towards interest, depreciation and contribution towards repayment of loan. Why should Government put this burden on the people of the State? Government say that the accommodation in the Old Public Offices was not enough. The Accountant-General’s Office building is under construction and would be completed soon. After they shift to that building, there would be enough space left. The amount that is being spent on Vidhana Soudha could have been

used for the construction of irrigational projects instead of ‘Vidhana Soudha’.

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved:

“That the demand be reduced by Rs. 100”.

ಶ್ರೀ ವೈ. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ (ಕಡೂರು).— ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಖೋತಾ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವಿಧಾನಸೌಧವೆಂಬುದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅನೇಕಸಲ ಎದುರುಪಕ್ಕದ ಸದಸ್ಯರೂ ಸಹ ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಹಳವಾಗಿದೆ. ಈಗ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇಂಥವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿಧಾನಸೌಧದಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಹೆಸರು ಬರುತ್ತದೆ. ಮೈಸೂರು ನಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲೂ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಈಗ ಅಫೀಸುಗಳಿಗಾಗಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಾಡಿಗೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಅಫೀಸುಗಳಿಗೆ ಈ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಿದರೆ ಜಾಗ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಬಾಡಿಗೆ ಉಳಿಸಬಹುದು. ಅದಲ್ಲದೆ ಇದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಆಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಅರ್ಧಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಗಾಡ ಹೇಳುವಂತೆ ಲಗ್ನ ಮಾಡಿ ನಿಷೇಧ ಮಾಡದೆ ಬಿಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ. ವಿಧಾನಸೌಧ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಸಾಧುವಾದ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಜಾಗೃತ ಮುಗಿಸಲು ಹಣ ಒದಗಿಸಿ ಈ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರು ಇರುವಾಗಲೇ ಅಲ್ಲಿ ಎಂಟಿಂಗ್ ನಡೆಯಲು ಅನುಕೂಲಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿ ಈ ಖೋತಾ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.— I seek leave to withdraw the cut motion.

The cut motion was, by leave, withdrawn.

Mr. SPEAKER.—The question is:

“That a sum not exceeding Rs. 28,00,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of ‘Capital Account of Civil Works’.”

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—The House will now adjourn for the day and meet tomorrow at 12 Noon.

The House adjourned at Five of the Clock to meet again on Friday, 19th March 1954, at Twelve of the Clock.